

*Вінницький національний медичний університет ім. М.І.Пирогова
Кафедра українознавства*

УКРАЇНСЬКА МОВА НА ПОВСЯКДЕНЬ

*Посібник для розвитку мовленнєвої компетенції іноземця
в соціально-побутових ситуаціях*

Вінниця 2017

Затверджено

Центральним методичним комітетом ВНМУ ім. М.І. Пирогова
Протокол № ____ від « ____ » _____ 2017 р.

Укладачі: викл. Дудник О.М., викл. Кукуруза Ю.В., викл. Слободянюк Л.Ф.

Рецензенти: к.філол. н. доц. кафедри українознавства ВНМУ ім. М.І. Пирогова
Л. І. Дмитрук;
к.філол.н., доц. кафедри українознавства ВНМУ ім. М.І. Пирогова
Г. П. Краєвська.

Редакційно-видавнича група:

відповідальний редактор	—	проф. Ю. І. Гумінський
заст. відпов. редактора	—	проф. В. С.Тарасюк
	—	к. психолог. наук Н. Д. Корольова
редактор	—	викл. Л. М. Матусевич
секретар	—	викл. Лисогора В.В.

Навчальний посібник розроблено для студентів-іноземців, що мають на меті вдосконалити навички повсякденного спілкування в україномовному середовищі.

Посібник містить 6 розділів, що наповнені різними видами завдань, ілюстрованим матеріалом та тематичними словниками. Текстова частина репрезентована адаптованими варіантами соціально-культурних дискурсів. Тренувальна частина має систему вправ, спрямованих на засвоєння граматичних знань та розвиток комунікативних умінь.

Навчальний посібник стане корисним у навчанні як в аудиторії, так і в процесі самостійного оволодіння українською мовою.

ЗМІСТ

Зустріч.....	4
Телефон.....	12
Місто	21
Квартира. Будинок	28
Кав'ярня. Ресторан	35
Здоров'я. Спорт	46

ЗУСТРІЧ

Завдання 1. Прочитайте слова. Значення нових слів з'ясуйте за словником.

- 1) зустріч, прихід, несподіванка, попередження, згода, відмова, запізнення, пропозиція, прощання;
- 2) зустрічати – зустріти, зустрічатися – зустрітися, бачити – побачити, бачитися – побачитися, чекати – зачекати (почекати), дочекатися, змушувати – змусити, домовлятися – домовитися, турбувати – потурбувати, дивуватися – здивуватися, радіти – зрадіти, спізнюватися – спізнитися (запізнюватися – запізнитися), опинятися – опинитися, не сподіватися, сподіватися;
- 3) приємний, несподіваний, радий, щасливий;
- 4) вчасно, давно, нарешті, із задоволенням, навряд чи.

Завдання 2. Прочитайте та запам'ятайте найбільш уживані етикетні формули, які використовують під час зустрічі.

Несподівана зустріч

Яка (приємна) зустріч!
Яка (приємна)
несподіванка!
Давно (ми) не бачились!
Скільки ж ми не бачилися!
Сто років тебе не бачив!
Як ви тут опинилися?
Не думав(ла) вас (тебе) тут
зустріти!
Що привело вас до мене?
Що трапилося (сталося)?
Вибачте, що без попередження.

Запланована (очікувана) зустріч

Радий вас (тебе) бачити!
Як добре, що ви прийшли!
Нарешті дочекався тебе!
Краще пізно, ніж ніколи!
Я не спізнився?
Вибачте, що запізнився.
Вибачте за запізнення.
Вибачте, що змусив вас
чекати.

Завдання 3. Прочитайте діалоги. Знайдіть вислови, що використовують під час несподіваної та запланованої зустрічей. Зверніть увагу, як можна висловити свої почуття.

- Андрію? Яка приємна зустріч! Привіт!
- Невже це ти, Петре? Не думав тебе тут зустріти!

- Я прийшов замовити деякі підручники, готуюся до контрольної роботи.
- То ти навчаєшся в нашому університеті?
- Так. На фармацевтичному факультеті.
- Знаєш, кого-кого, але тебе не сподівався зустріти тут!
- Я рідко буваю в цій бібліотеці. Може пообідаємо разом, поговоримо?
- Згода!

- Вікторе? Яка несподіванка! Кого-кого, а тебе не думав тут зустріти. Привіт!
- Привіт, Андрію. Я теж здивований, що бачу тебе тут.
- Я прийшов провідати свою сестру Олену. Вона живе у цьому районі. А ти як тут опинився?
- Вікторе, я живу в сусідньому будинку. Місяць тому переїхав у нову квартиру.
Може десь посидимо, поговоримо?
- Із задоволенням.

- Тетяно Миколаївно! Сто років вас не бачила!
- Ганно Петрівно. Так, давно ми з вами не бачились. Як сім'я? Діти?
- Дякую, добре. Як ви живете?

- Доброго ранку, Марічко! Нарешті ти прийшла. Ледве дочекався тебе!
- Привіт. Андрію, пробач, що запізнилась: довелося довго чекати тролейбуса.
Рада тебе бачити.

- Добрий день! Не чекали?
- Добрий день. Заходьте.
- Перепрошую, що прийшов без попередження, але мені терміново треба вас бачити.
- Нічого, ви мене не потурбували. Що трапилось?

Завдання 4. А. Виберіть із переліку етикетні формули привітання і прощання, розподіліть їх на дві колонки:

Добридень!

Прошу.

Вітаю!

Дякую.

Прощай!

Пробачте.

Привіт!

Доброго дня!

Зустрінемося!

На добраніч!

Добрий день!

Доброго ранку!

Вибачте.

Добрий вечір!

Мої вітання!

До зустрічі!

Па-па!

На все добре!

Бувайте здорові!

Щиро вдячний!

Бувай!

Будь ласка.

Щасливо!

Побачимось!

Вітаю вас!

Б. Назвіть етикетні формули привітання / прощання, що вживаються у неофіційних та офіційних розмовах.

Завдання 5. Використовуючи етикетні формули привітання і прощання, складіть діалог на одну з тем:

зустріч зі шкільним другом
зустріч колег
зустріч викладача і студента

Завдання 6. До наведених етикетних формул доберіть синонімічні вислови. Поясніть, чим вони відрізняються.

1. Яка зустріч! 2. Кого я бачу! 3. Сто років тебе не бачив! 4. Радий вас бачити. 5. Що трапилось? 6. Вибачте, що змусив вас чекати.

Завдання 7. Замість крапок вставте у речення подані слова.

1. Дівчина запізнилася на
2. Я так давно вас
3. Краще один раз ..., ніж сто разів почути.
4. Давненько ми не
5. Анвар ... з сім'єю тільки на канікулах.

бачити – побачити,
бачитися – побачитися,
побачення.

1. Щодня я ... цю людину біля нашого гуртожитку.
2. Андрій пообіцяв другу ... його на вокзалі.
3. Яка приємна ...!
4. На жаль, я не можу
5. Ми домовились ... о 6-й вечора.

зустрітися,
зустрічатися – зустріти,
зустріч

1. Вікторія, ... мене!
2. Ми вже ... тебе майже 30 хвилин!
3. Нарешті я ... твого дзвінка.
4. Вибачте, що змусив вас

чекати – зачекати,
дочекатись.

Як домовитися про зустріч Запам'ятайте вирази

- Чи можна з вами зустрітися?
- Коли } ми можемо зустрітись?
- Де }
- Ви не зайняті сьогодні? Може, підемо кудись удвох?
- Що ви будете робити завтра? Може зустрінемося?
- Де б нам краще зустрітися?
- Давай зустрінемося сьогодні / Давайте зустрінемося сьогодні

- Зустрінемося о восьмій вечора?
- Я чекаю на тебе о восьмій вечора. / Буду чекати тебе о восьмій.
- Які у тебе (у вас) плани? / Які плани на вечір?

Завдання 8. Прочитайте діалоги. Назвіть етикетні формули, використані в діалогах. За яких умов ми їх вживаємо?

- Маріє, була рада тебе бачити. Може зустрінемося знову?
- Добре. Давай у п'ятницю о шостій вечора біля вежі.
- Домовились. Обов'язково прийду.

- Привіт, Сергію! Які плани на вечір?
- Поки що немає. А що? Хочеш зустрітись?
- Так. Чому б нам не піти в кіно?
- Чудова ідея! Я сто років не була в кіно!

- Ганно, ти пам'ятаєш про нашу зустріч у суботу?
- Звичайно, я не забула.
- Тоді чекаю на тебе о шостій вечора.
- Дякую, буду вчасно.

- Лікарю, чи можна прийти до вас завтра о 3-й годині?
- Зачекайте хвилинку. Я подивлюсь у свій графік. Чекаю вас о 3-й годині дня.
- Дякую. До побачення!

Як погодитися на зустріч

Згода

Добре, із (великою) радістю.
Із задоволенням.
Домовились.
Обов'язково прийду (буду).
Я не проти. Я за.
Було б чудово!

Як відмовитися від зустрічі

Відмова

Вибачте, але я зайнятий.
На жаль, я не зможу.
Вибачте, але я не зможу зустрітись з вами.
Мені дуже шкода, але я змушений відмовитись.
Не обіцяю.
Навряд чи (зустрінемося).

Як запропонувати інший час зустрічі

Давай краще зустрінемося ...
Чи не краще нам зустрітись ...

в інший час.
іншим разом.
трохи пізніше.
трохи раніше.

Вас (тебе) влаштовує ...
Вам (тобі) підходить ...
Вам (тобі) буде зручно ...

завтра вранці?
о п'ятій вечора?
післязавтра?

Завдання 9. У наведених діалогах замініть виділену репліку на протилежну.

1. – Денисе, я чекатиму на тебе о шостій. Тебе влаштовує цей час?
– Так. Домовились.
2. – Давай зустрінемося, ти не проти?
– Вибач, але я зайнятий. Може іншим разом.
3. – Може зустрінемося сьогодні ввечері.
– Згода. Із задоволенням.
4. – Чи можна з вами зустрітись?
– Мені шкода, але я змушений відмовитись від зустрічі. Я буду дуже зайнятий завтра.

Завдання 10. Складіть діалоги в таких ситуаціях:

1. а) домовтесь про зустріч із друзями;
б) домовтесь про зустріч із викладачем.
2. Погодьтеся на зустріч.
3. Запропонуйте інший час зустрічі.
4. Відмовтесь від зустрічі.

Завдання 11. Поговоримо про вас.

1. Ви любите зустрічатися з друзями?
2. Які ваші улюблені місця для зустрічі у Вінниці? Де любите зустрічатися молодь у вашому рідному місті?
3. Про що ви розмовляєте з друзями?
4. Як ви розумієте прислів'я: «Заговори, щоб я тебе побачив», «Пташку впізнають за пір'ям, а людину – за мовою»?
5. Чи є схожі вислови у вашій країні: «Краще пізно, ніж ніколи»?

Завдання 12. опишіть ситуацію (місце зустрічі, співрозмовників).

1. До побачення. Приходьте до нас частіше.
2. Усього вам найкращого! Щасливої дороги!
3. Бувай здоровий. Не забувай! Заходь.
4. На добраніч. Дякую за гостинність.
5. Дякую за прогулянку. Завтра зателефоную.

Завдання 13. Кому і в якій ситуації ви скажете:

1. Оце так зустріч!
2. Краще пізно, ніж ніколи.
3. Що змусило вас прийти?
4. Вибачте, що прийшов без попередження.
5. Домовились. Обов'язково прийду.

Завдання 14. Вставте у діалоги пропущені репліки.

1. Студент запізнився на заняття.
– Пробачте, Можна увійти?

- Заходьте.
- 2. У кабінеті лікаря.
- Можна до вас? Вибачте, ...
- Так. Заходьте
- 3. Після канікул.
- Привіт
- Привіт. Ти вже давно тут?
- Ні, тільки вчора приїхав. Заходь в гості.
-
- 4. Зустріч двох старих чоловіків на вулиці.
- Іване Петровичу, добрий день. ...
- Добрий день, Володимире Степановичу. ...

Зустріч із незнайомими людьми

Мовні формули знайомства, що використовуються під час зустрічі

Дозвольте з вами познайомитися.
 Можна з тобою (вами) познайомитися?
 Мене звать...
 Я... . А тебе (вас) як звати?
 Прошу познайомитися з
 Я хотів би (хотіла б) тебе (вас) познайомити з
 Дозвольте відрекомендувати вам
 Дозвольте відрекомендуватися... .
 Мого чоловіка (друга) / мою дружину (подругу) звати
 Дуже радий (рада) з тобою (вами) познайомитися.
 Ви працюєте (вчитеся)? Ти працюєш (навчаєшся)?
 Познайомтесь!
 Будьмо знайомі!
 Радий (рада) з тобою (вами) познайомитися.

Завдання 15. Прочитайте текст. Назвіть мовні формули знайомства.

Будьмо знайомі! Мене звать Віктор Петренко. Я студент. Я навчаюся на історичному факультеті. Я буду вчителем історії.

Познайомтесь, будь ласка, це моя мати, Віра Юріївна. Моя мати – учителька. Вона викладає історію і дуже любить свою роботу.

А тепер я хочу відрекомендувати свого батька. Олексій Богданович. Він інженер, працює на заводі.

А це мій молодший брат. Його звать Андрій. Він ще вчиться в школі.

Дозвольте познайомити вас із моєю сестрою. Її звать Оленка. Вона ще маленька, тому вона ходить у дитсадок.

Завдання 16. На зразок попереднього завдання познайомте всіх присутніх зі своєю сім'єю. Використовуйте мовні формули знайомства.

Завдання 17. Доповніть речення:

1. Мене звать Оксана Павлівна. Я ваша нова вчителька.
а) До побачення! б) Дозвольте відрекомендуватися!
в) Вибачте, я помилилася номером.
2. Це мій брат Олексій.
а) Дякую! б) До зустрічі! в) Познайомтесь!
3. Мене звать Тарас.
а) Будьмо знайомі! б) Скільки тобі років?
в) Де ти працюєш?
4. Мене звать Оля.
а) Дуже радий. б) А тебе як звати?
в) Нічого не сталося.
5. Мені про вас багато розповідали.
а) Рада з Вами познайомитися. б) Прощавай!
в) У моєї мами сьогодні день народження!

Завдання 18. Згрупуйте у дві колонки вислови, які вживають знайомлячись:

Знайомство без посередника	Знайомство за допомогою посередника

1. Дозвольте з вами познайомитися! 2. Дозвольте відрекомендувати вам мого колегу... . 3. Познайомтесь, будь ласка. Це 4. Дозвольте відрекомендуватися! 5. Може, познайомимось? 6. Чи можна з вами познайомитися? 7. Будьмо знайомі! Мене звать 8. Я хочу познайомити вас із 9. Мене звать А тебе як звати? 10. Моє прізвище А як ваше?

Завдання 19. Складіть діалог на тему: «Зустріч із друзями в парку», використовуючи мовні формули знайомства

- а) без посередника,
- б) за допомогою посередника.

Завдання для самостійної роботи

Завдання 20. А. Прочитайте текст. Знайдіть етикетні формули, які використовуються під час зустрічі.

Раптом задзвонив телефон. Андрій підняв слухавку.

– Привіт, – почув він голос свого давнього товариша.

– Як справи? Ти десь зник. Чому не приходиш? Може зустрінемося?

Хочеться, як раніше, посидіти, поговорити. Мені так багато треба тобі сказати!

Уже кілька років друзі не зустрічались.

– Видно щось трапилось, якщо він зателефонував мені – захвилювався Андрій.

Відклавши всі справи, через годину він уже дзвонив у двері Павла.

- Аа! Як давно я тебе не бачив! – зрадів він, відчиняючи двері.
- Роздягайся, проходи у кімнату, дуже радий тебе бачити. Нарешті ми сіли один проти одного.
- Ну розкажуй, – почав Андрій, – що трапилось?

– Та не хвилюйся, – відповів Павло. – Нічого не трапилось. Дуже вже захотілось побачитись з тобою, поговорити.

Але розмова чомусь не вийшла. Павло почав показувати нові речі, придбані сьогодні, потім дивилися телевизор. Пізно ввечері Андрій почав збиратися додому. Проводжаючи його, Павло сказав:

- Не забувай і заходь. Дуже хочеться поговорити.
- Бувай здоровий! Обов'язково зайду ще – пообіцяв Андрій. Дорогою додому він думав над тим, що, напевно, крім нових речей, їм більше немає про що говорити. Йому

було сумно.

Б. Дайте відповіді на запитання.

1. Чому Андрій поспішав на зустріч зі своїм товаришем?
2. Про що вони розмовляли, зустрівшись?
3. Чому Андрію було сумно?
4. У чому помилка Павла? Що він зробив неправильно?
5. Чи прийде Андрій у гості до Павла наступного разу?
6. Про що потрібно пам'ятати, коли запрошуєш друзів у гості?

В. Знайдіть у тексті речення з дієприслівниками. Змініть їх на складні речення.

Лексичний матеріал

<i>Іменник:</i>	<i>Noun:</i>	<i>Іменник:</i>	<i>Noun:</i>
розклад	time-table	згода	consent, agreement
зустріч	meeting, get-together	відмова	refusal, rejection
прихід	coming, arrival	запізнення	lateness, being late
несподіванка	surprise	пропозиція	proposal, suggestion
попередження	notification, notice	прощення	farewell, parting

<i>Дієслово:</i>	<i>Verb:</i>
зустрічати – зустріти	meet, happen to meet, encounter
зустрічатись – зустрітись	come across
бачити – побачити	to see
бачитись – побачитись	to see each other, meet
чекати – зачекати	to wait for
змушувати – змусити	to force, to make smb.(+ to inf)

дивуватись – здивуватись	to be astonished, to be surprised
радіти – зрадіти	to be glad (delighted)
домовлятись – домовитись	to arrange (with smb. About sm th.)
турбувати – потурбувати	to trouble, to disturb
запізнюватися – запізнитися	to be late (for)
опинятися – опинитися	to find one self
сподіватися	To expect, to hope (for)

<i>Прикметник:</i>	<i>Adjective:</i>	<i>Прислівник:</i>	<i>Adverb:</i>
приємний	pleasant	вчасно	In (good) time
несподіваний		нарешті	at last
щасливий	happy	із задоволенням	with pleasure
радий	glad	навряд чи	hardly, it's unlikely
давно	for a long time, for ages		

<i>Вислови:</i>	<i>Phrases:</i>
Що привело Вас до мене?	What has happened?
Вас влаштовує цей час?	Does. This time suit you?
Дозвольте відрекомендувати	Let introduce
Без посередника	Without mediator

Телефон. Культура телефонної розмови

Завдання 1. Дайте відповіді на запитання про правила телефонної бесіди.

1. Чи потрібно дотримуватись певних правил під час бесіди по телефону?
2. Що потрібно сказати на початку розмови?
3. Чи можна запитувати, хто говорить, коли дзвониш?
4. Під час ділової телефонної розмови треба розмовляти довго і детально чи коротко і ясно?
5. У який час можна телефонувати з робочою метою?
6. Хто має право закінчити телефонну розмову?
7. Чи існують правила для побутової (або приватної) телефонної розмови? Яких правил ви завжди дотримуетесь у телефонній розмові?
8. Під час телефонної розмови ви більше слухаєте співрозмовника чи говорите? Чи любите ви розмовляти по телефону і як часто це робите ?

Завдання 2. Перевірте чи знаєте ви номери телефонів, які повинен знати кожен.
Допишіть останню цифру.

**!!! Це телефони спеціального виклику,
тому вони працюють цілодобово**

10_	пожежна служба
10_	міліція
10_	швидка медична допомога
10_	газова служба
10_	довідкова служба

Завдання 3. Прочитайте зразки можливих спеціальних викликів.

- Алло! Це швидка допомога?
- Так.
- Прийміть, будь ласка, виклик.
- Адреса?
- Вулиця Шевченка, 10, кв. 48. Браженко Олег. 26 років. Йому погано. Сильно болить голова, температура 39.
- Чекайте. Швидка вже виїжджає.

- Алло! Пожежна охорона?
- Так, черговий Лівобережного району слухає вас.
- У квартирі навпроти пожежа! Приїжджайте!
- Назвіть адресу.
- Вулиця Соборна, будинок 13, квартира 73.
- Виклик прийнято. Чекайте.

- Довідка. Слухаю вас.
- Доброго дня! Підкажіть, будь ласка, номер залізничного вокзалу.
- 27-16-31.
- Дякую. До побачення!

- Добрий вечір! Таксі «Престиж», слухаю.
- Здрастуйте! Можна замовити таксі – вул. Литвиненка, 18, квартира 145.
- Куди їхати?
- На Келецьку, 142.
- Три хвилини – чорна «шкода».
- Дякую.

Завдання 4. *Складіть та запишіть діалог розмови по телефону, використовуючи подані фрази.*

1. Це відділення № 6?
2. Покличте, будь ласка, до телефону Гончарук Людмилу.
3. Ви б не могли зателефонувати через годину?
4. Що їй передати?
5. Дякую за допомогу. До побачення!

Завдання 5. *Складіть діалоги телефонної розмови на такі теми:*

1) вам телефонує друг, який вчора не був на парах; 2) ви хочете уточнити дату перескладання модуля у свого викладача; 3) ви хочете запросити друга (подругу) до себе на вечерю; 4) ви хочете зарезервувати столик у кафе (ресторані).

Завдання 6. *Прочитайте, запишіть та запам'ятайте нові граматичні конструкції.*

1. Що створене (-ий; -а; -і) чим / ким

Перший мобільний телефон був створений компанією Motorola.
Найдорожчий телефон створений британським ювеліром.

2. Що робити (здійснити) за допомогою чого

Той історичний дзвінок він здійснив за допомогою телефону.

3. Що скільки важить

Перша в світі «побілка» важила близько кілограма.

4. Що поєднує в собі функції чого

Смартфон поєднує у собі функції звичайного телефону та комп'ютера.

Завдання 7. *Доберіть синоніми до слів та запишіть їх.*

Необхідний – ...

мало хто – ...

чимало – ...

приблизно – ...

досить довго – ...

близько 5 млн. – ...

розсердити – ...

з'являтися – ...

створити – ...

Завдання 8. *Прочитайте текст, з'ясуйте значення нових слів.*

Цікаві факти про мобільний телефон

Сьогодні неможливо уявити собі людину, яка не користується мобільним телефоном. Адже телефон є незамінним для сучасної активної людини, він необхідний для спілкування, роботи, для постійного зв'язку із друзями, рідними.

Проте мало хто знає, що історія мобільного телефону має чимало цікавих фактів.

Найперший прототип мобільного телефону був створений американською компанією Motorola. А його інженер Мартін Купер став першою людиною, яка подзвонила по мобільному. Відбулося це в 1973-му році на одній із вулиць Нью-Йорка. Мартін дзвонив своєму конкурентові з корпорації AT&T, щоб розсердити його. Як згадує сьогодні Мартін Купер, той історичний дзвінок він здійснив за допомогою телефону, схожого на цеглу. Розміри першого мобільного були такі: висота – 22,5 см, товщина – 12,5 см, ширина – 3,75 см. Перша в світі "мобілка" важила близько кілограма. У апарата був відсутній дисплей. Батарея телефону дозволяла йому працювати в режимі очікування до 8 годин, а в режимі розмови – до однієї години. Заряджати телефон потрібно було досить довго (близько 10 годин). Коштував перший мобільник тоді дуже дорого – 3995 \$.

Цікаво знати, що перше SMS-повідомлення з телефону на телефон відправили у Фінляндії в 1993-му році.

З 1996-го року німецька компанія Siemens почала виробляти телефонні апарати з диктофоном і кольоровим дисплеєм. У 2000-му році в Японії з'явилися апарати із вбудованою фотокамерою та mp3-плеєром.

Найперший у світі смартфон з'явився в 1993-му році. Важив він 500 гр. Перший смартфон поєднував у собі функції звичайного телефону та комп'ютера, мав сенсорний дисплей. Коштувала ця радість 899 \$.

Найдорожчим телефоном у світі (на 2013 рік) вважається iPhone 4 "Diamond Rose Edition", створений британським ювеліром Стюартом Хьюзом. Така «трубочка» коштує близько 5 млн. фунтів (це становить приблизно вісім мільйонів доларів). Уже з назви можна зрозуміти, що цей телефон прикрашений діамантами. Окрім того він виготовлений із рожевого золота.

Завдання 9. Дайте відповіді на питання.

1. Що цікавого ви дізнались з історії виникнення першого мобільного телефону?
2. Чи знали ви раніше, що перший телефон випустила компанія Моторола?
3. Який факт із тексту вам запам'ятався найбільше?
4. Згадайте свій перший мобільний і порівняйте його з теперішнім, наскільки великою є різниця між ними?
5. Чи можете ви тепер уявити своє життя без мобільного? Скільки часу зараз ви змогли б прожити без телефону? Чому?
6. Назвіть позитивні і негативні, на вашу думку, моменти в користуванні телефоном?

7. Чому ви частіше надаєте перевагу – телефонному дзвінку чи смс? Чому?
8. Згадайте ситуації, у яких вас рятував телефон, допомагав, а у яких навпаки – заважав?

Завдання 10. Знайдіть у тексті речення, де є такі словосполучення.

Здійснити дзвінок; відправити повідомлення; у режимі очікування; виробляти телефонні апарати; прикрашений діамантами; заряджати телефон; користуватися мобільним телефоном.

Завдання 11. Перевірте, чи знаєте ви значення найпопулярніших смайликів (посмішок). Які з них ви найчастіше використовуєте?

:)	;))	:)))	:(:-*
:-p	:-O	:-/	:-X	:' (або :*(

- посміхаюся і підморгую;
- посмішка, просто гарний настрій;
- поцілунок;
- тривалий сміх, радість;
- здивований (рот відкритий від здивування);
- показую язика, іронізую, жартую;
- похмурий вираз обличчя, сумний;
- невдоволений (крива усмішка);
- плачу, сльози, засмучення;
- рот на замку, бережу таємницю, мовчу;

А ЧИ ЗНАЄТЕ ВИ, ЩО

поява мобільних телефонів викликала не лише загальну радість, але й зародження нових психічних хвороб. Так, наприклад, *телефонофобія* – коли людина боїться розмовляти по мобільному телефону. *Номофобія* – це страх, що ти опинишся поза зоною доступу або взагалі без мобільного в руках. *Фрігенсофобія* – це боязнь того, що мобільний здатний зашкодити головному мозку людини. *Рінгофобія* – коли людина чує мелодію свого телефону і їй здається, що хтось їй телефонує, але насправді це не так.

Завдання 12. Змініть непряму мову телефонної розмови на діалог.

Наталка зателефонувала Тані. Вона привіталась і запитала, чи Таня буде вільна сьогодні ввечері, а потім запросила її до себе на невеличку вечірку. Таня відповіла, що це цікаво, та запитала, о котрій годині розпочнеться вечірка. Наталка сказала, що все розпочнеться о шостій, вона приготує щось смачненьке, а

потім усі будуть дивитися новий фільм. Таня відповіла, що зможе прийти і поцікавилась, чи багато гостей буде у Наталки. Наталка сказала, що гостей буде не багато: вони удвох, та ще Марина і Вікторія з братом Сашком. Таня зауважила, що знає Сашка, тому що вони разом ходять до музичної школи і додала, що із задоволенням прийде увечері. Ще Таня запропонувала свою допомогу у приготуваннях. Але Наталка відповіла, що вона сама усе зробить, та ще раз сказала, що чекає Таню о шостій. Таня подякувала, і дівчата попрощались до вечора.

Завдання 13. Прочитайте та запам'ятайте.

НЕ МОЖНА:

- користуватися мобільним телефоном під час перегляду спектаклю, кінофільму, на концертах, конференціях, під час нарад і, звичайно ж, під час навчальних занять. У цей час краще увімкнути вібродзвінок замість звукового сигналу;
- класти телефон на стіл під час ділової зустрічі, оскільки цим ви покажете свою неповагу до співрозмовника. Якщо все ж таки вхідний дзвінок перервав бесіду, треба закінчити розмову по телефону якнайшвидше або на час розмови вийти взагалі;
- голосно розмовляти у транспорті, на вулиці;
- гратися телефоном під час занять, демонструвати його функціональні можливості;
- розмовляти по телефону, перебуваючи за кермом автомобіля, бо це відволікає вашу увагу;

Загальне правило користування мобільним телефоном – *не створювати незручностей для людей, які перебувають поруч!*

Завдання 14. Прочитайте та поясніть українські народні прислів'я.

Наведіть подібні приклади з вашої рідної мови.

1. Слово не горобець: вилетить – не впіймаєш.
2. Умій сказати, умій і змовчати.
3. Шабля ранить голову, а слово – душу.
4. Гостре словечко коле сердечко.
5. Не говори, що знаєш, але знай, що говориш.
6. І від солодких слів буває гірко.
7. Стережися людини, що не говорить, і собаки, що не гавкає.
8. Проси – дадуть; стукай – відчинять.

Завдання для самостійної роботи

Завдання 15. Пройдіть тест та визначте свій рівень залежності від телефону.

Тест: Залежність від мобільного телефону

1. Коли у вас з'явився перший мобільний?

- А) Менше року тому.
- Б) Близько 2-3 роки тому.
- В) Ой, десь років 5-7 тому.
- Г) – Я з ним не народився? Жартую. Вже й не пам'ятаю ... Напевно, на початку століття.

2. Ви придбали його, тому що ...

- А) це не предмет розкоші, а дійсно потрібна річ.
- Б) З ним зручніше, до того ж жити без мобільного зараз просто непристойно.
- В) Треба отримувати від життя задоволення!
- Г) У мене все має бути модним і сучасним!

3. Чи знаєте ви всі функції і можливості вашого телефону?

- А) Ні, мені це не потрібно.
- Б) Маю загальне уявлення. По-моєму, там багато зайвого.
- В) Знаю, але не досконало.
- Г) Ще б мені цього не знати!

4. А на скільки відсотків ви використовуєте ці можливості?

- А) 5-10% (телефон створений для того, щоб дзвонити!)
- Б) 10-40%
- В) 40-80% (включаючи ігри, автовідповідач та мобільний інтернет)
- Г) 80-100%

5. Як довго ви зазвичай розмовляєте по мобільному телефону?

- А) Чим менше, тим краще!
- Б) Кілька хвилин – стільки, скільки потрібно для з'ясування суті питання.
- В) Не менше 5-10 хвилин. Ну не можу я швидше!
- Г) Простіше відповісти, скільки хвилин в день я не розмовляю по телефону!

6. Чи багато грошей ви витрачаєте на оплату розмов?

- А) Не дуже (треба економити!)
- Б) Стільки, скільки планую витратити за певний час. Треба розумно підходити до всього.
- В) Іноді більше, ніж спочатку планувалося. Гроші мають властивість раптово закінчуватися ... Яка підступність!
- Г) За таке задоволення ніяких грошей не шкода!

7. Коли лягаєте спати, де ви залишаєте мобільник?

- А) Там, де він завжди (у шафі).
- Б) У сумочці або кишені – там, де його ношу протягом дня.
- В) На тумбочці поруч із ліжком – я встановлюю на ньому будильник.
- Г) Як де? Під подушкою!

8. Як часто ви міняєте телефони?

- А) А навіщо їх міняти?
- Б) Приблизно один раз на 2 роки.
- В) Не рідше ніж 1-2 рази на рік.
- Г) Часто.

9. Ви міняєте телефон, коли... ?

- А) Він ламається, або бабусі потрібна найдешевша модель – чому б не віддати їй свою стару і не купити собі нову?
- Б) Він почав швидко розряджатися, та вже й застарів . Все-таки треба стежити за іміджем.
- В) Так хочеться чогось нового! А тут ще й додаткові можливості ...
- Г) Вийшла нова модель ... ! Я просто помру, якщо не куплю її, як тільки вона з'явиться в магазинах!

10. Ви забуваєте мобільник вдома ...

- А) Нічого страшного, навряд чи мені хто-небудь зателефонує.
- Б) Прикро, гаразд. Увечері перевірю всі дзвінки та SMS-ки.
- В) А може повернутися? Або зателефонувати рідним, щоб його привезли? Напевно, треба повернутися ...
- Г) Цього не може бути: я ніколи забуваю телефон!

Результати:

Якщо у вас більше варіантів відповідей **А** – мобільний телефон вам потрібен для того, щоб дзвонити або ще писати та отримувати SMS-ки. Все! Отже, залежності тут немає.

Якщо у вас більше варіантів відповідей **Б** – ви використовуєте мобільний телефон у розумних межах. За способом життя ви цінуєте не кількість, а якість. Мобільний для вас – звичний, потрібний і зручний предмет, без якого вирішувати багато проблем було б значно складніше. Крім того, ви чудово розумієте і недоліки «мобільного друга», тому він ніколи замінить вам живого спілкування.

Якщо у вас більше варіантів відповідей **В**, то, одним словом, ви – «просунутий» користувач! Ви прагнете все дізнатися й усього навчитися, цінуєте кожную вільну хвилину, і хочете взяти від життя все. Мобільний телефон – ваша права рука, без нього життя зупиняється. Але будьте обережні! Із друга він цілком може перетворитися на ворога...

Якщо у вас більше варіантів відповідей **Г**, то від мобільного у вас залежність очевидна. Треба терміново вживати заходів! Постарайтеся зрозуміти, чому це «диво техніки» може замінити вам багато радостей життя. Якщо справа лише в почутті прекрасного і прагненні завжди бути в центрі усього – це одне, але якщо вами керує хвороблива заздрість та бажання бути кращим за інших – це зовсім інша річ...

Лексичний матеріал

Іменник:	Noun:	Іменник:	Noun:
абонент	subscriber , user	кабіна	cabin
апарат	apparatus	наушники	headphone, earphone
батарея	battery	розмова	conversation
виклик	call	сигнал	signal
гудок (гудки)	dial tone (beeps)	сім-карта	SIM card
дзвінок	call	слухавка	handset
довідник	directory, reference book	співрозмовник	companion, interlocutor
зв'язок	link, connection	таксофон	payphone

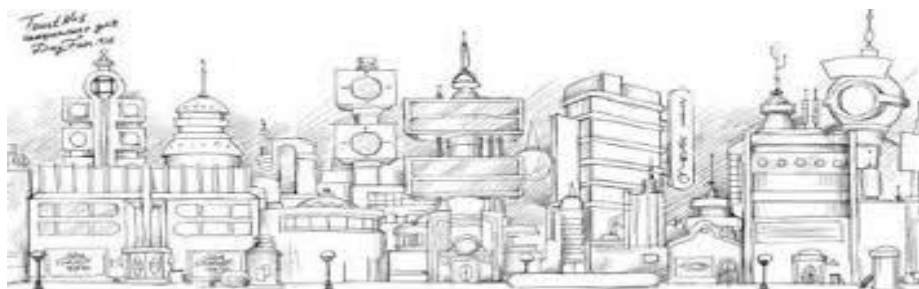
Прикметник:	Adjective:	Прикметник:	Adjective:
автоматичний	automatic	міський	urban, city
внутрішній	internal, inner	приватний	private
міжнародний	international	службовий	official
міжміський	intercity	терміновий	urgent

Прислівник:	Adverb:
зайнято	busy
помилково	by mistake
терміново	urgently

Дієслово:	Verb:
брати / взяти + <i>що?</i> (телефон, слухавку)	to take (a phone, a handset)
відповідати / відповісти + <i>кому?</i>	to answer , to reply
викликати + <i>кого? що?</i> (лікаря, швидку допомогу)	to call (doctor, ambulance)
покликати (до телефону) + <i>кого?</i>	to invite (to a phone)
дзвонити / подзвонити + <i>кому? куди? звідки?</i>	to call
передзвонити + <i>кому? куди? звідки?</i>	to call back
додзвонитись + <i>кому? до кого? куди?</i>	to call, to reach
телефонувати / зателефонувати + <i>кому? до кого? куди? звідки?</i>	to call
записувати / записати + <i>що?</i> (номер телефону)	to write (phone number)
набирати / набрати + <i>що?</i> (код країни, номер телефону)	to dial (country code, number phone)
класти / покласти + <i>що?</i> (слухавку)	to put (handset)
вставляти / вставити + <i>що?</i> (сім-карту)	to insert (SIM card)
підходити / підійти + <i>до чого?</i> (до телефону)	to approach, come up (to phone)
розмовляти + <i>по чому?</i> (по телефону)	to talk on the phone

чекати / зачекати + на що? (на дзвінок)/ чого? (дзвінка)	to wait for the call
починати / почати + що? (розмову)	to begin, to start (conversation)
закінчувати / закінчити + що? (розмову)	to finish (conversation)
припиняти / припинити + що? (розмову)	to stop (conversation)
перервати + що? (розмову)	to interrupt (conversation)
чути, не чути + кого?	to hear, not to hear
переказувати / переказати + що? + кому? (привіт брату)	to send (hi! to brother)
попросити до телефону + кого?	to ask to the phone
помилитися номером	to be wrong with number
заряджати / зарядити + що (телефон)	
заряджатися / зарядитися	
розряджатися / розрядитися	

МІСТО

Завдання 1. Прочитайте текст. Розкажіть про основні структурні елементи інфраструктури міста.

Місто – тип поселення, зазвичай значного за чисельністю й густотою населення. Жителі міста, як правило, не займаються сільським господарством. Місцевість, демографічні зміни, споруди, транспорт і мережі формують рівень розвитку міста. Міська інфраструктура повинна бути адаптована до потреб містян.

Міська інфраструктура:

- Будівлі
- Структура міста: двори, квартали, міські райони; а також – центр міста, околиці міста, спальні райони, промислова зона (бізнес-сіті).
- Транспортні мережі:
 - громадський транспорт (потяги, автобуси, таксі тощо)
 - дорожня мережа (автомагістралі, кільцеві дороги, шосе, головні і бічні мережі (вулиці, тротуари, алеї)
 - тротуари і велодоріжки, пішохідні зони

- водопостачання та системи водостоку, каналізація, електрика, газові мережі, телекомунікації, утилізація відходів.

Завдання 2. Відновіть речення.

Їхати по чому (покриття) – чим (транспорт і покриття)

- I. 1. Автомобілі їздять (дорога).
 2. Пішоходи пересуваються (тротуар).
 3. Трамваї рухаються (колія).
 4. Тільки велосипедистам можна їздити (велодоріжка).
 5. Катер ходить (вода).

**!!!на метро
на авто
на таксі**

- II. 1. До університету студенти можуть доїхати (трамвай).
 2. Я їжджу на роботу (тролейбус).
 3. Їхати за місто зручніше (машина).
 4. (літак) до Рима дістатися швидше.
 5. Вони ніколи не їздили (метро).

Завдання 3. Відновіть речення з допомогою слів: іти-ходити їхати-їздити проїзд

1. Я вважаю, що багато ... – це добре. А ви?
2. Коли я ... на прогулянку, завжди ... до улюбленої кав'ярні. А як ви?
3. Зазвичай я ... до університету автобусом. А ви?
4. ... у трамваї коштує 3 гривні. А в маршрутному таксі?
5. Мені не подобається ... троллейбусом. А вам?
6. Щоб ... від університету до гуртожитку на трамваї мені потрібно 10 хвилин. А вам ... пішки?
7. Я хочу мати власний транспорт і ..., наприклад, на авто. А ви?

Завдання 4. Оберіть транспорт і аргументуйте.

ЧОМУ «ТАК»? ЧОМУ «НІ»?

швидко дорого

Завдання 5. А. Прочитайте текст і розкажіть про свій маршрут до університету.

Дорога до університету

Щодня я ходжу до університету, а точніше їжджу. Живу я на околиці міста навчаюсь у центрі, тому й мушу користуватися транспортом. До центру ходять

тролейбуси, трамваї, автобуси, маршрутні таксі. Я ж надаю перевагу трамваям. Для мене вони комфортні, безпечні, плюс ще й безкоштовний wi-fi.

На кінцевій зупинці я чекаю на трамвай № 1 недовго, оскільки знаю розклад його руху. Заходжу у вагон, якщо є вільні місця – сідаю, а ні – то стою. Я завжди поступаюся місцем старшим людям. У вагоні трамвая працює кондуктор. Я оплачую проїзд і отримую квиток. Якось я бачив, як контролер упіймав «зайця» – хлопця без квитка. Урешті-решт хлопець заплатив штраф, ще й осоромився. Після того їхати без квитка я не ризикую.

Мій трамвай прямий, тобто мені не потрібно робити пересадку. Увесь маршрут займає 20 хвилин. Дорогою я милуюся містом, його архітектурою, природою й атмосферою. На своїй зупинці я виходжу, переходжу дорогу через підземний перехід і далі йду пішки до університету.

Інколи, щоб швидко дістатися до університету й не спізнитися на заняття, я беру таксі. Це, звичайно, дорожче, але набагато швидше, ніж трамвай.

А як ти добираєшся до університету?

Б. Поясніть, як ви розумієте такі вислови:

- 1) їхати «зайцем»;
- 2) робити пересадку;
- 3) поступатися місцем.

Завдання 5. Про яке місто йде мова?

місто на воді
Париж на Дунаю
місто вічної весни
всесвітня столиця розваг
вічне місто
місто закоханих
велике яблуко
індійський Голлівуд
банківський «сейф» Європи
місто ангелів

Нью-Йорк
Рим
Будапешт (Угорщина)
Венеція
Лос-Анджелес
Аддис-Абеба (Ефіопія)
Мумбаї
Лас-Вегас
Цюріх (Швейцарія)
Париж

Завдання 6. Ознайомтеся з інформацією про міста світу. Що ви знаєте цікаве про ваше місто?

ЦІКАВЕ ПРО МІСТА СВІТУ

- ✓ Стамбул, Туреччина – єдине місто, розташоване на двох частинах світу.
- ✓ Нумерація будинків вперше була прийнята в Лондоні в 18 ст., до цього адреса визначалася за іменем власника.

- ✓ Найхолоднішою (до -42°) столицею світу вважається Улан-Батор (Монголія).
- ✓ Центр Європи розташовується на території України в Закарпатській області між містами Тячів і Рахів, а центр Азії – в місті Кизил Тувинської республіки (Росія).
- ✓ Найширша в світі вулиця знаходиться в м. Бразилія (вулиця «Монументальна вісь», ширина – 250 метрів).
- ✓ У Амстердамі і Антверпені по 26 островів, в Санкт-Петербурзі – 101, а у Венеції – аж 118.
- ✓ Місто Гонконг займає перше місце в світі за кількістю автомобілів марки «Роллс-ройс».

Завдання 7. А. Прочитайте діалог.

- Перепрошую, підкажіть, будь ласка, як мені доїхати до лікарні №1?
- Це та, що на Барському шосе?
- Я невпевнена, але, здається, так.
- Ви зараз знаходитесь на вулиці Соборній. Отже вам краще сісти на четвертий трамвай або на маршрутне таксі.
- А який номер маршрутки?
- Ой, я не знаю. Повинна бути табличка «Барське шосе».
- Добре, а як довго я буду їхати до лікарні?
- Думаю, хвилин 15.
- Дуже дякую.
- Будь ласка.

Б. Складіть свій діалог, замінивши підкреслену інформацію.

Завдання 8. А. Прочитайте текст.

ЯКІ БУВАЮТЬ МІСТА

Сучасні міста діляться на малі (до 50 тис. жителів), середні (50-100 тис.), великі (100-250 тис.), надвеликі (250-500 тис.), найбільші (500 тис.-1 млн.) і міста-мільйонери (понад 1 млн. жителів). У світі налічується близько 220 міст-мільйонерів. Поблизу багатьох великих міст виникають міста-супутники. Часто міста і міста-супутники об'єднуються, утворюючи агломерації, які можуть бути об'єднані в мегаполіси. На цей час найбільшим у світі мегаполісом є Великий Токіо (більше 36 млн. жителів). Більше половини населення земної кулі живе в містах, а до середини XXI століття 7 з 10 чоловік поселяться в мегаполісах. На сьогодні більша частина великих міст розташована в Азії, особливо в Індії та Китаї.

Б. Дайте відповіді на питання.

1. Яке м. Вінниця за кількістю жителів?
2. Яка кількість людей проживає у містах?
3. Які мегаполіси ви знаєте?
- 4.3 якого за розміром міста ви приїхали?

Завдання 9. Гра «МІСТА»

Київ → Варшава → Алжир - тобі на «Р», продовжуйте → →
→ → →

Завдання 10. Використовуючи різні моделі речень та перераховані назви закладів, скажіть, як відпочивають у містах.

Де відпочивають гості та жителі міста?

Що можна відвідати у місті?

Як проводять час містяни?

Які місця популярні серед жителів міст?

Які заклади міста відвідують для відпочинку?

Заклади відпочинку	Виставка, театр, кінотеатр, кафе, ресторан, кав'ярня, льодовий комплекс, спортивний комплекс, більярд, боулінг, дискотека, парк, музей, пляж, аквапарк.
---------------------------	---

Завдання 11. А. Прочитайте діалог. Поясніть значення виділених фраз.

- Привіт, Андрію, радий тебе бачити!
- Сергію! Давно не бачились. Привіт!
- Я не знав, що ти любиш боулінг. Ти часто тут відпочиваєш?
- Насправді, боулінг – моє захоплення. Коли я вперше спробував цю гру – зрозумів, що вже не зможу про неї забути. Бачу, ти також прихильник активного відпочинку?
- Я люблю змагання. Не важливо, яка то гра, я просто **азартна людина**.
- Так, пам'ятаю. У школі ти ніколи не любив програвати. Завжди намагався бути першим у навчанні.
- Трохи є. Намагаюсь **не пасти задніх**.
- Які ж твої успіхи? Мабуть, у тебе найкраща машина й найвища посада?
- Все просто: я еколог, і машина в мене «еко». Мій будинок оснащений сонячними батареями, живу я за містом, адже там чисте повітря.
- О, то ти дбаєш про природу. Дивно це чути.
- Як я не помиляюсь, ти працюєш у лікарні?
- Саме так. В обласній лікарні ім. М. Пирогова у пульмонологічному відділенні. У нас справді багато хворих через погану екологію. Але **як на мене**, жити у місті зручніше. Тут гарна інфраструктура і до роботи швидше добиратися.
- Для мене **це не аргумент**. Приїжджай до мене у гості, можливо ти зміниш думку.
- Ой, не знаю, я урбанізований **до самих кісток**.

- Я люблю рідне місто, але життя тут поспішне, галасливе і люди **кожен за себе**. Інколи у місті добре відпочивати, зустрічатися з друзями, відвідувати цікаві заходи. І усе!
- Перепрошую, та я мушу йти. Можливо, ще якось зустрінемося і поговоримо про всі радощі міського та заміського життя?
- Буду радий тебе бачити! Обов'язково зустрінемося.

Б. Трохи подискутуємо.

1. Як ви вважаєте, де краще жити?
2. Що зручніше, квартира в багатоповерхівці чи приватний будинок?
3. Чи ви погоджуєтеся з думкою, що містяни відірвані від свого коріння?
4. Хто ж все-таки правий, Андрій чи Сергій.

Завдання для самостійної роботи

Завдання 12. А. Прочитайте текст.

РІЗНОМАНІТТЯ ВІННИЦІ

Є в Україні містя, які і в наш час змогли зберегти свій давній вигляд – містя, у яких донині живе запах старовини, а багатовікова історія нагадує про себе на кожному кроці. Одним з таких містя, безумовно, є Вінниця.

Слово «Вінниця» має походження від старослов'янського «ві'но», що раніше означало нерухому власність, яка отримувалася через «посаг» (весільний обряд) у спадок або подарунок. Також

існують версії, що це місто названо через винокурні, де варилося пиво або виготовлявся спирт, а також через річку Винничку. Перші ж документальні звістки про це місто відносяться ще до 1396. Вінниця здавна була містом багатьох національностей і безлічі релігійних конфесій. Протягом довгих століть тут пліч-о-пліч проживають українці і росіяни, поляки і євреї, православні та католики, протестанти та юдеї. Всі вони зробили свій внесок у зовнішній вигляд міста та його розвиток.

Багате історичне минуле міста позначилося на кількості пам'яток і цікавих містя. На думку самих містян, візитною карткою Вінниці є арка входу до центрального парку – споруда, зведена ще в 1961 році, що символізує перший політ людини в космос.

Любителів більш давньої історії не залишить байдужими комплекс фортифікацій і релігійних будівель 17-18 століття, так звані «Мури». Знаходячись у центрі Вінниці, вони включають в себе Свято-Преображенський кафедральний собор і Єзуїтський монастир, які пережили не одне покоління.

Вінниця, без сумнівів, місто давнє і багате історією. Але не тільки старовиною може воно вас вразити. Вінниця – це ще й сучасний діловий центр, у якому цілодобово кипить життя. У вересні 2011 року в місті був відкритий найбільший у Європі плавучий світломузичний фонтан. Встановлений прямо у

відкритому водоймищі на річці Південний Буг, він здіймається на висоту 60 метрів. Цей величний фонтан, робота якого супроводжується музичним і лазерним шоу, здатний подарувати незабутню насолоду всім любителям прекрасного.

Можна ще багато розповідати про це чудове місто, про його величні споруди та цікаву історію – але ніяка розповідь не замінить тих вражень, які ви зможете отримати, побачивши все це на власні очі. Вінниця – одне з тих міст, що ніколи вас не розчарує.

Б. Виконайте завдання.

1. Доведіть, що Вінниця має давню і цікаву історію.
2. Розкажіть, які місця варто відвідати у Вінниці.
3. Обґрунтуйте свою думку, якщо вважаєте рідне місто найкращим.

Завдання 13. Як добре ви знаєте Вінницю? ТЕСТ-ВІКТОРИНА «ТАК або НІ».

1. Вінниця – мегаполіс.
2. Вінниця знаходиться в центральній Україні.
3. У місті проживає 100 000 осіб.
4. Трамвай №5 прямує за маршрутом до залізничного вокзалу.
5. ВНМУ – найкращий навчальний заклад Вінниці.
6. Вінниця розташована на річці Західний Буг.
7. У Вінниці чимало цікавих місць.
8. Місто Вінниця найкраще для проживання серед усіх міст України.
9. М. Пирогов народився саме тут.
10. У Вінниці багато хмарочосів.
11. У місті є метро.
12. Гуртожиток № 6 на вулиці Данила Галицького – пам'ятка архітектури.
13. Театр ім. Садовського знаходиться на Парижі.
14. Вінничани обожнюють своє місто.

Лексико-граматичний матеріал

Іменник:	Noun:	Іменник:	Noun:
агломерація	agglomeration	мегаполіс	metropolis
алея	alley	мережа	net
арка	arch	місто-супутник	satellite town
відходи	waste	монастир	monastery
виставка	exhibition	мопед	moped
внесок	contribution	мур	wall
власник	owner	околиця	neighborhood
водоймище	water reservoir	пам'ятка	monument
водопостачання	water supply	пляж	beach
водостік	drain	пішохід	pedestrian
еколог	ecologist	покриття	coating
захід	measure	політ	flight

зона	zone	потяг	train
інфраструктура	infrastructure	провінція	province
кав'ярня	coffee house	розвага	entertainment
каналізація	sewerage	спадщина	heritage
катер	cutter	старовина	old time
квартал	quarters	споруда	building
конфесія	confession	утилізація	utilization
марка	mark	хмарочос	skyscraper

Прикметник:	Adjective:	Прикметник:	Adjective:
вічний	eternal	плавучий	floating
всесвітній	worldwide	поспішний	hasty
галасливий	noisy	сонячні (батареї)	solar panels
льодовий	ice	старослов'янська (мова)	Old Slavonic language
маршрутний	trip	урбанізований	urbanized
оснащений	features		

Прислівник:	Adverb:
пліч-о-пліч	side by side

Дієслово:	Verb:
вразити/ вразити + кого? чим?	to impress
діставатися/ дістатися + куди?	to get, to reach
налічуватись	to number
оплачувати/оплатити + що? кому?	to pay
увіковічнити + що?	to perpetuate
поступатися/поступитися + чим? кому?	to yield

КВАРТИРА. БУДИНОК

Ми всі десь живемо: у квартирі, у будинку, у гуртожитку, на дачі. Як кажуть англійці: «Мій дім – моя фортеця». Наш будинок – це саме те місце, де ми проводимо частину свого життя, крім роботи, навчання і поїздок. Ми прагнемо зробити своє житло максимально комфортним.

Завдання 1. Прочитайте текст. Нові слова запишіть, з'ясовуючи їх значення.

Екскурсія квартирою

Заходимо всередину і розглядаємо кімнати. У кожній кімнаті є стеля, стіни і підлога. Якщо будинок або квартира складається з декількох кімнат, то це обов'язково будуть спальня, вітальня, коридор, кухня, ванна і туалет. Більш того, можна мати кілька спалень, віталень, ванних кімнат. Зазвичай у вітальні розташовується диван, крісла, журнальний столик і телевізор. Тут також можуть бути книжкова шафа, картини, усілякі лампи і навіть камін, якщо мова йде про приватний будинок. Пройшовши в спальню, ми знайдемо ліжко, приліжкову тумбочку, комод і гардеробну шафу. У спальні ще люблять розміщувати дзеркало і туалетний столик. Далі йдемо на кухню. Тут можна побачити не тільки обідній стіл зі стільцями і кухонну шафу з раковиною, але і техніку, що полегшує процес приготування та зберігання їжі. Маємо на увазі холодильник, мікрохвильову піч, плиту, посудомийну машину.

Описуючи такі кімнати, як ванна і туалет, не потрібно використовувати велику кількість слів. У ванній кімнаті у нас є ванна з кранами і душем, дзеркало, раковина, іноді пральна машина. У туалеті «сусідять» унітаз і туалетний папір.

Наша своєрідна екскурсія кімнатами і будинками в цілому закінчена. Розповідаючи про свій будинок або квартиру, обов'язково вживайте хоча б один вираз з цієї теми, а їх безліч. Наприклад: *У гостях добре, а вдома краще.*

Завдання 2. Утворіть складні прикметники. Зверніть увагу на коментар.

Коментар: Числівники **п'ять** і далі (крім **сто** та **дев'яносто** - Н.в.) на початку складних слів мають форму Р.в. Числівники *один, два, три, чотири* мають відповідно форми **одно-, дво-, три-, чотири-**: **однозвучний, дводенний** (не **двохденний**), **триярусний** (не **трьохярусний**), **чотирикутник** (не **чотирьохкутник**). Форми **двох-, трьох-, чотирьох-** вживаються тільки перед частинами, що починаються з голосного: **двохелементний, чотирьохосьовий** (і **чотиривісний**). Такі прикметники пишуться разом.

9-поверховий будинок, 1-кімнатна квартира, 3-поверховий гуртожиток, 2-рівнева квартира, 2-спальне ліжко, 5-під'їзний будинок, 4-місний номер, 100-метрова будівля, 4-ярусний котедж.

Завдання 3. Прочитайте текст про квартиру Олени. Відновіть його, розкривши дужки.

1. Я живу в (новий дев'ятиповерховий будинок) на вулиці Дачній. 2. Перед (будинок) знаходиться дитячий майданчик і невеликий садок. 3. Нам (подобатися) проводити там час. 4. Наша квартира розташована на (п'ятий поверх). 5. Вона дуже (комфортабельний). 6. У (ми) є центральне опалення, електрика, газ, холодна і гаряча вода. 7. У (наша квартира) три кімнати: вітальня і дві спальні. 8. Вітальня – найбільша кімната в (квартира). 9. Вона прекрасно (обставлений). 10. Біля (стіна) ви можете бачити красивий сервант. 11. У (куток) – телевізор.

12. У протилежному кутку знаходяться диван і два (крісло). 13. Праворуч (стояти) піаніно. 14. Над піаніно висять дві (картина). 15. Поруч – (книжковий) шафа. 16. Ми любимо книги, і в нас (вони) багато. 17. На (підлога) лежить розкішний килим. 18. Штори на (вікна) підібрані в тон шпалер. 19. Усе це робить кімнату (затишний). 20. Спальні теж дуже (красивий і затишний). 21. Спальня батьків більша за (дитяча). 22. У ній (2 + спальний) ліжко, туалетний столик, стільці і шафа. 23. Біля (ліжко) на підлозі лежить симпатичний килим. 24. Дитяча (знаходиться) через коридор праворуч. 25. Тут ви можете бачити дві софи, де ми із (сестра) спимо вночі і відпочиваємо вдень. 26. Тут також (стояти) письмовий стіл, два стільці і кілька книжкових полиць. 27. У кутку кімнати стоїть маленький стіл з (комп'ютер) на ньому. 28. Наша кухня досить (великий). 29. Там стоять газова плита, холодильник і сервант, у (який) ми зберігаємо чашки, тарілки і всі наші столові речі. 30. Кухню використовуємо як (їдальня). 31. Але коли ми приймаємо гостей чи відзначаємо сімейні свята, ми (їсти) у вітальні. 32. Ми щасливі, що в (ми) така гарна квартира.

Завдання 4. Використовуючи інформацію із завдання 3, продовжте діалог.

- Олено, де ти живеш?
- Я живу в новому дев'ятиповерховому будинку на вулиці Дачній.
-

Завдання 5. Розкладіть речі на місця. Уживайте дієслова:

одяг	кухонна шафа
люстра	холодильник
картина	шафа
квіти	комод
дрібнички	туалетний столик
посуд	підлога
їжа	ліжко
косметика	шухляда
рушники	стіл
подушка	стіна
книжки	стеля
килим	полиця

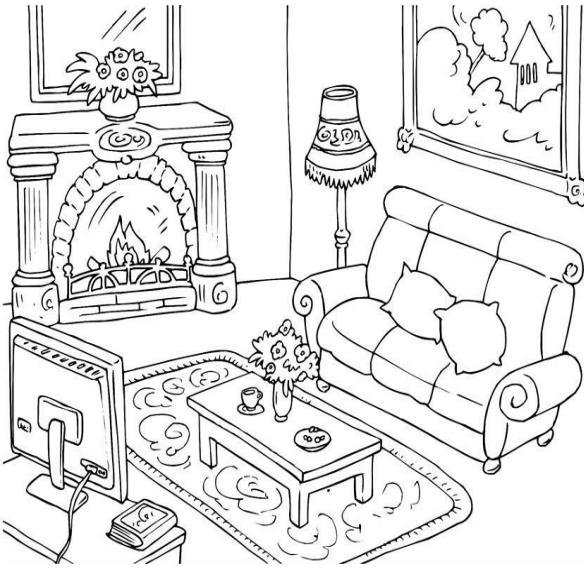
Завдання 6. Згрупуйте слова у чотири колонки.

Приміщення:	Меблі:	Техніка:	Посуд:
Вітальня	Шафа	Холодильник	Ложка

Блендер, поличка, туалет, кухня, посудомийна машина, чайник, каструля, сковорідка, телевізор, коридор, ліжко, диван, миска, спальня, фен, крісло, балкон, чашка, блюдце, тумбочка, газова плита, стілець, дитяча, стакан, склянка, праска, ванна, пральна машина, комп'ютер, виделка, сервант, ніж, коридор, комод, мікрохвильова піч, тарілка, пляшка, стіл, кондиціонер, келих, банка.

Завдання 6. Скажіть, які предмети можна побачити у таких кімнатах.

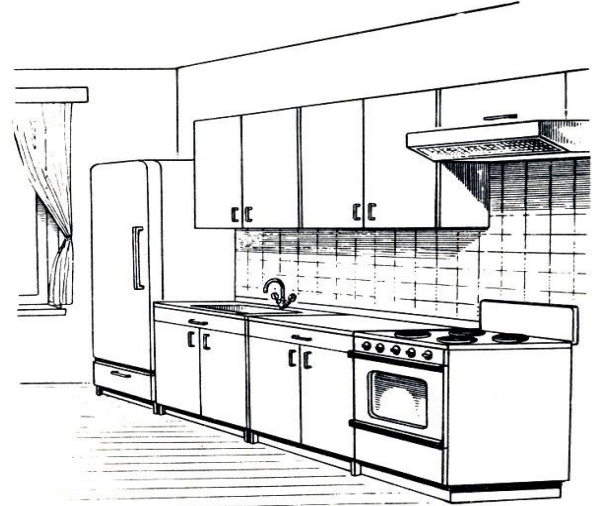
У вітальні є ...

У спальні може бути ...

На кухні знаходяться ...

У ванній кімнаті можна побачити ...

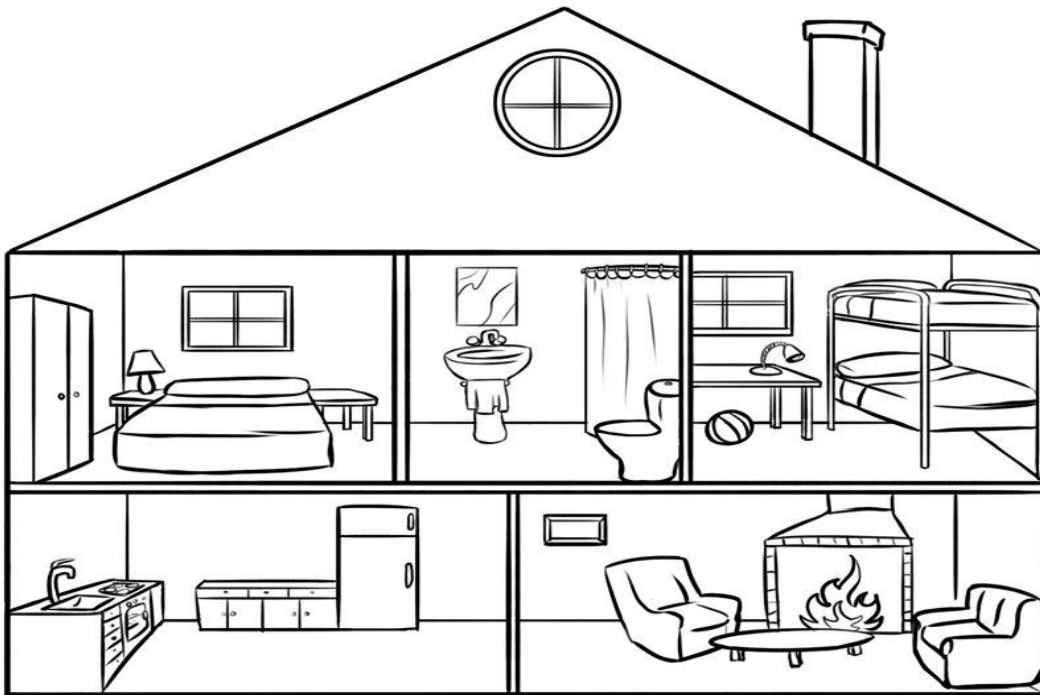
У коридорі стоять ... і висять ...

Дитяча кімната вмебльована так: ...

Завдання. 7. А. *Опишіть зображений на малюнку будинок, у якому живе студент Андрій з батьками і молодшим братом Сергієм.*

Б. *Намалюйте свій будинок (квартиру) та опишіть його(її).*

Завдання 8. А. *Прочитайте діалог. Напишіть текст про квартиру Олени.*

- Де ти живеш, Олено?
- У квартирі, неподалік від університету.
- Вона велика?
- Не дуже. Це двокімнатна квартира.
- З кухнею і ванною кімнатою?
- Так, звичайно.
- А як щодо кімнат? Вони великі?
- Вітальня велика, а спальня замала, але мені достатньо .
- Це дорого винаймати таку квартиру?
- Ні, досить дешево, правда.
- Тобі подобається твоя квартира?
- Так, хоч вона й не досконалість.
- А що з нею не так?
- Та, на вулиці жвавий рух, так що в квартирі трохи шумно.
- Це все?
- Ні, ще в ній прохолодно: опалення працює погано.
- А де б ти дійсно хотіла жити ?
- Я хотіла б мати маленький будиночок на березі моря з апельсиновим деревом в саду.

– Яка чудова мрія!

Б. Поговорить з сусідом про помешкання вашої мрії.

Завдання 9. Робимо ремонт у кімнаті. Що б ви змінили у своїй кімнаті?

- Клеїти/поклеїти – переклеїти *що?* шпалери
- Змінювати/змінити *що?* колір стін
- Класти/покласти *що?* паркет
- Фарбувати/пофарбувати – перефарбувати *що?* стелю
- Замінювати/замінити *що?* розетки
- Вішати/повішати – перевішати *що?* полицки

Завдання 10. Скажіть, до кого звернутися? Якщо

1. Протікає кран
2. Не працює розетка
3. Зламалися дверцята у шафі
4. Чути запах газу
5. Не знаєте, як посадити дерево
6. Плануєте будувати гараж

Спеціалісти: садівник,
сантехнік, будівельник,
столяр, газівник,

Завдання 11. Де живуть тварини? Знайдіть житло для тварин.

вовк
кіт
кріт
паразит
пташка
голуб
лисиця
бджола
собака
тарган :)

вулик
дах
на поверхні і всередині тіла хазяїна
гніздо
ліс
грунт
будка
нора
гуртожиток
океан

Завдання 12. Прочитайте прислів'я та афоризми про дім.

Спробуйте їх пояснити. Що для вас дім?

- Вдома їж, що хочеш, а в гостях, що дадуть.
- У гостях добре, а вдома краще.
- Де багацько господиць, то ту хату хоч покинь.
- Дім – це не місце, а стан душі. *Сесілія Ахерн*
- Той, хто ніде не має дому, вільний їхати куди завгодно. *Еріх Марія Ремарк*
- Дім – це там, де твоє серце. *Пліній Страший*
- Я не люблю відчувати себе як вдома, коли я за кордоном. *Бернард Шоу*
- Все, що мені потрібне – це кімната, де можна покласти капелюх і декількох друзів. *Паркер Дороті*

➤ Де люблять нас – лише там вогнище рідне. *Байрон*

Завдання для самостійної роботи

Завдання 13. Прочитайте тексти про українську хату.

Хата – традиційне українське житло. У народі вірили, що оселя – це живий організм. Він може як допомагати своїм господарям, так і шкодити, негативно впливати на їхнє життя. Українська хата – одноповерхова будівля з солом'яним дахом, білими стінами, які часто розфарбовували. Поруч були вишневий садок, криниця, кущ калини і чорнобривці.

Українська піч. В Україні існував справжній культ печі. І не тільки тому, що в ній варили їжу, пекли хліб, на ній спали, лікували застуду тощо. У хаті не можна було лихословити (говорити погані слова). Народне прислів'я переконує: «Сказав би, та піч у хаті».

Цікавий факт

В Україні, неподалік від Києва, у 1965 році було знайдене одне з найдавніших жител, що збереглися до сьогодні. За оцінками вчених, вік цієї оселі приблизно 15 000 років. Це житло було зроблене з кісток мамонта. Припускають, що житло було покрите шкурами мамонта. Це житло доби кроманьйонців було виявлене селянином, що копав

фундамент на глибину 2 м.

Завдання 9. Відновіть діалог, використовуючи інформацію завдання 8.

- Ти не знаєш, що таке хата?
- ...
- А як вона виглядає?
- ...
- Що було навколо українських хат?
- ...
- Для чого потрібна була піч?
- ...
- Що означає вислів "Сказав би, та піч у хаті"?
- ...
- А я чув, що українці будували житло із кісток мамонтів, це правда?
- ...
- Дякую, ти мені дуже допоміг.
- ...

Лексико-граматичний матеріал

Іменник:	Noun:	Іменник:	Noun:
вбиральня	dressing room	майданчик	ground
вигоди	convenience	опалення	heating
вогнище	fireplace	освітлення	lighting

жвавий	active	оселя	dwelling
господар	host	усілякі	all sorts of
господиня	hostess	під'їзд	entrance
житло	apartment	помешкання	accommodation
знахідка	find	приміщення	quarters
калина	guelder rose	ставок	pond
каналізація	sewerage	фундамент	foundation
квітник	flower bed	фортеця	fortress
килим	carpet	чорнобривці	marigold
культ	cult	штори	curtains
криниця	well	ярус	tier, storey

Прикметник:	Adjective:	Прикметник:	Adjective:
багатопверховий	multistory	затишний	cozy
електричний	electric	комунальний	communal
житловий	residential	обставлений	furnished

Дієслово:	Verb:
надавати уваги + чому?	to pay attention to
орендувати (= винаймати) + що?	to rent
переїжджати/переїхати + куди? звідки?	to (re)move
проживати (= мешкати) + де?	to live
ремонтувати + що?	to repair

КАВ'ЯРНЯ. РЕСТОРАН

Завдання 1. Прочитайте вислови. У яких ситуаціях вони будуть вам корисними?

Найбільш уживані вислови

Я дуже хочу їсти / пити.

Я зголоднів. Я голодний (голодна).

Запрошую вас (тебе) пообідати.

Дозвольте запросити вас у кав'ярню. Можна запросити тебе до кав'ярні?

Із задоволенням пообідаю з вами (з тобою).

У вас є вільні столики?

Дайте, будь ласка, меню.

Що будемо замовляти?
Що візьмемо на перше / друге / десерт?
Що ви можете запропонувати?
Їжте на здоров'я! Смачного!
Було дуже смачно.
Рахунок, будь ласка.
Страви: борщ, печеня, млинці, пиріг.

Зверніть увагу на синонімічні вирази

Я люблю
Я люблю

страви української кухні

Мені подобаються
Мені смакують

Завдання 2. Складіть словосполучення з поданих слів.

Замовити	святкова вечеря
Накрити на	стіл
Вечеряти в	недорогий ресторан
Зайти до	кав'ярня
Підійти до	каса
Пообідати у	піцерія
Відвідувати	кафе і ресторани
Приймати	замовлення
Віддавати перевагу	національна страва
Випити	кава
Смачний	напій
Холодний	закуска
Смажений	м'ясо з картоплею
Гарячий	їжа
Овочевий	салати

Завдання 3. Прочитайте слова, необхідні для розуміння тексту.

Значення нових слів з'ясуйте за словником.

Смакувати / посмакувати, ласувати / поласувати, святкувати / відсвяткувати, їсти / поїсти, перекусити.

Страва, тістечко, смак, чайові, уподобання, вибір.

Смачний, запашний, доступний.

Завдання 4. Прочитайте текст. Дайте відповідь: де можна поїсти у сучасному місті?

У сучасному місті є чимало місць, де можна перекусити, з'їсти смачний обід, посмакувати стравами національної кухні, випити чашку запашної кави з тістечком, поласувати морозивом.

Усе залежить від вашого смаку та уподобань. Якщо ви хочете швидко і дешево пообідати або повечеряти, ідіть у кафе, фаст-фуд чи піцерію. Там ви зможете приємно провести час і поїсти за доступними цінами.

У ресторанах і кав'ярнях можна весело провести вільний час, відсвяткувати сімейне свято або просто посидіти за чашкою чаю чи кави. До того ж за гарне обслуговування доведеться заплатити ще й чайові.

Так що – вибір за вами, на ваш смак.

Завдання 5. Користуючись інформацією тексту, дайте відповідь на питання. Аргументуйте свою відповідь.

1. Ваша перерва – 30 хвилин. Де можна перекусити між парами?
2. До вас приїхали знайомі з іншої країни. Куди краще запросити їх на обід?
3. У друга день народження. Де краще відсвяткувати цей день?
4. А як ви вирішуєте проблему харчування? Чи відвідуєте ви кафе, ресторани?

Завдання № 6. Прочитайте діалоги. Опишіть ситуації та учасників кожного діалогу. Зверніть увагу на вживання дієслів **хотіти, хотітися**.

- I. – Доброго дня! Я хотів би замовити столик на суботу.
– Добридень! На скільки гостей ви розраховуєте? Який час вам підходить?
– На 4 особи, на шосту вечора.
– Зачекайте хвилинку. Зараз подивлюсь, чи є вільні місця. Так. Ми можемо прийняти ваше замовлення. Ваше прізвище?
– Петренко.
– Добре. Приходьте. Чекаємо вас у суботу о шостій вечора.
- II. – Добрий день! Раді бачити вас у нашому кафе. Що бажаєте?
– Ми з друзями хочемо пообідати. Нас буде троє. Вони зараз підійдуть.
– Так, прошу. Де ви хочете сісти?
– Я думаю, біля вікна – там затишніше.
– Прощу, сідайте. Ось наше меню.
- III. – Перепрошую, що будете замовляти?
– Нам хочеться покуштувати щось з української кухні. Що ви нам порадите?
– На перше можу запропонувати український борщ із пампушками, а на друге печеню в горщиках. А ще у нас дуже смачні салати – м'ясні та овочеві.
– Печеня в горщиках. Що це?
– Подивіться на сусідній стіл. У таких горщиках готують м'ясо з картоплею та грибним соусом.
– Ну що ж, принесіть і нам борщ, печеню, овочевий салат.
– Десерт будете замовляти?
– Так, пізніше. Дякую.
- IV. – Привіт! Візьми піднос і підходь сюди. Салат будеш брати? А борщ?
– Буду. Я дуже хочу їсти.
– Що візьмемо на друге?

- Вареники з картоплею, звичайно. І салат із капусти та моркви.
- Я теж візьму. Це все?
- Ні, я ще хочу апельсиновий сік та млинці.
- Добре. Тоді підходь до каси, плати гроші.

V. – Вікторе, ми завтра ввечері хочемо піти до піцерії. Кажуть, там готує піцу справжній італієць. Підеш із нами?

- Дякую, але мені щось не хочеться.
- Що з тобою? Ти часом не захворів?
- Ні, мені просто не хочеться.
- Ну, як знаєш. Передумаєш – зателефонуй мені.

VI. – Зайдемо до «Шоколадниці»? Я пригощаю.

- Чудова ідея! Що візьмемо: каву чи гарячий шоколад?
- Сьогодні такий холодний день! Може вип'ємо краще гарячого шоколаду з тістечком. Хочеш?
- Згода. Із задоволенням!

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ на використання дієслів!

Хотіти + чого? / + що? / + інфінітив

Я хочу = Я маю бажання.

1. Я хочу (*чого?*) морозива.
2. Я хочу (*що?*) новий телефон.
3. Я хочу (*що робити?*) їсти = Я голодний.
4. Ми хочемо (= збираємось) (*що зробити?*) пообідати в кафе.
5. Ви не хочете (не хотіли б) (*що зробити?*) піти разом до кав'ярні?
6. Не хочеш? Як хочеш!

Хотітися + чого? / + інфінітив

кому хочеться чого

Мені хочеться (= Я маю внутрішню потребу).

1. Мені хочеться (*чого?*) кави.
2. Мені хочеться (*що робити?*) їсти.
3. Нам хочеться (*що зробити?*) пообідати в цьому кафе.
4. Мені хочеться (мені хотілося б) (*що зробити?*) запросити вас у кафе.

Завдання 7. У речення вставте дієслово ***хотіти*** або ***хотітися*** у правильній формі. А потім змініть кожне речення навпаки, використавши інше дієслово.

1. Я ... піцу і салат.
2. А ви ... піти в піцерію «Челентано»?
3. Мені зовсім не ... їсти.
4. Я ... замовити український борщ.
5. Йому дуже ... покуштувати цю страву.
6. Чому тобі не ... піти з нами?

7. Вони ... запросити друзів на день народження.
8. Чи не ... вам чогось солоденького?

Завдання 8. Вас запросили на вечерю в кафе (ресторан). Як відмовитися, щоби не образити відмовою? Продовжте репліки.

- ✓ На жаль, не можу ...
- ✓ Шкодую, що не зможу ...
- ✓ Охоче, але ...
- ✓ Із радістю, але ...
- ✓ Мені дуже шкода, але ...
- ✓ Я б із задоволенням, але ...
- ✓ Не хочеться відмовлятися, але ...

Завдання 9. Прийміть запрошення або відмовтеся від нього. Поясніть свою відмову.

1. Запрошую Вас до «Львівської цукерні».
2. Ходімо в «Колибу». Там дуже смачні українські страви.
3. Чи не по вечеряти нам у кафе сьогодні ввечері?
4. Хочеш що-небудь перекусити?
5. А може підемо в «Макдональдс»?

Завдання 10. Заовте обід (вечерю). Використавши зразок меню, складіть діалоги.

- Ну то що будемо замовляти?
- У меню є щось на твій смак?
- Так. Із холодних закусок я віддаю перевагу ... На друге я замовив би ...
- А як щодо гарніру?
- Може ...
- Що будемо пити?
- Наша страва смакуватиме з ...
- Десерт одразу замовимо?
- Думаю, краще визначитися зараз. Як ти ставишся до ... ?
- Чудово!

М'ясо та Риба		Мангал-меню Шашлики	
Лосось під ікорно-вершковим соусом new	280гр 110	Шашлик із телятини на лаваші	150/100/60гр 87
Риба Флейта на мангалі з овочами new (ексклюзивна пропозиція)	230/130гр 115	Шашлик зі свинини на лаваші	150/100/60гр 72
Теляча печінка Фламбе new (з соусом із брунціці)	280гр 65	Шашлик із курячого філе на лаваші	150/100/60гр 49
Каре молодого теляти з овочами та соусами	340гр 111	Шашлик овочевий	250гр 37
Сацібелі і Анжу		Рекомендуємо вино: Сапераві (сухе червоне, Грузія)	
Рекомендуємо вино: Валполічело Класіко (сухе червоне, Італія)		Гриль-меню	
Свинна корейка з яблуком та соусом Мадера	300гр 99	Стейк зі свинини з червоним соусом	150/30гр 75
Рекомендуємо вино: Сапераві (сухе червоне, Грузія)		Корейка свинна на грилі	200/100гр 75
Качине філе з фруктами та смородино-імбирним соусом	240гр 129	Стейк із телятини із журавлиновим соусом	150/30гр 88
Рекомендуємо вино: Кабарне Совінйон (сухе червоне, Чілі)		Телятина на кісточці на грилі	200/100гр 88
		Баранина на кісточці new	200/70/30гр 108
		Люля-кебаб з баранини new	200/70/30гр 65
		Курячі крильця з соусом Барбекю	200/30гр 32
		Рекомендуємо вино: Сапераві (сухе червоне, Грузія)	
Море на грилі		Соуси на будь-який смак	
Вибрані Вами можуть бути приготівлені: На грилі, на пару, в солі ціна вказана за 100 грам		Аджика, Журавлиновий, Сацебелі, Шашличний, Білий, Лимонно-Часниковий, Вершково-Гірчичний 50гр 8	
Стейк із лосося	100/30гр 52	Рекомендуємо вино: Шаблі (біле, сухе, Франція)	
Стейк із судака	100/30гр 52	Рекомендуємо вино: Цінандалі (біле, сухе, Грузія)	
Дорада	100/30гр 59	Рекомендуємо вино: Шардоне (біле, сухе, Чілі)	
Сібас	100/30гр 59	Рекомендуємо вино: Піно Гріджіо (біле, сухе, Італія)	
Гребінець Сен-Жак	100/30гр 99	Рекомендуємо вино: Піно Гріджіо (біле, сухе, Італія)	
Тигрова креветка	100/30гр 89	Рекомендуємо вино: Шаблі (біле, сухе, Франція)	
До пива		Десерти	
Рулечка «Айсбан»	за 100гр 25	Вареники з вишнею new	200/60гр 30
Свинні вушка мариновані	270гр 47	Вареники з чорницею new	200/60гр 30
Свинні вушка «1905 км» запечені	270гр 47	Шоколадна ковбаска з грецьким горіхом	150/30гр 35
Гарніри		Штрудель з вишнею, горіхом та морозивом	160/40гр 35
Картопля, запечена на грилі зі свіжою підчеревиною	200гр 35	Чіз-кейк з полуничним соусом	160гр 35
Картопля, смажена по-домашньому	200гр 25	Крем-брюле з полуницею new	160гр 35
Молода картопля з зеленню new	200гр 30	«Тортуфо» new (вишуканий десерт-морозиво з карамелізованим горіхом та вершково-ванільним і шоколадним соусами, лікер Малібу)	200гр 40
Картопляне пюре	200гр 20	Морозиво «Вашерон» new (три вида морозива в меренговому кошику)	150/50гр 35
Рис з овочами	200гр 25	Морозиво в асортименті	50гр 10
		Соуси на вибір: карамельовий, вишневий, полуничний, шоколадний	30гр 7

Всі ціни вказані в гривнях з ПДВ.

Урок етикету

Завдання 11. Прочитайте слова та словосполучення.

Значення нових слів перевірте за словником.

Манери, правила поведінки, привертати увагу, виключати, тягнутися через стіл, шуміти, їсти очима, відмовлятися, надмірний, ввічливий, напханий їжею, неохайний, корисно.

Завдання 12. Запишіть словосполучення. Слова в дужках поставте у правильний відмінок. Використайте прийменник, де потрібно.

Зразок: Гарні манери (стіл) – гарні манери за столом

Поведінка (стіл); поставити страву (ви); некорисно (шлунок); відмовитися (їжа); дякувати (допомога).

Прийменники: за, через, перед, для, від.

Завдання 13. Прочитайте текст. Назвіть головні правила поведінки за столом.

Правила поведінки за столом

Існують певні правила поведінки за столом.

Зверніть увагу, що їсти неохайно – некрасиво, шуміти за столом – також.

Беріть їжі стільки, скільки хочете, але з'їдайте все, що берете.

Хочете покуштувати страву, що лежить далеко від вас, не тягніться через стіл, попросіть сусіда передати.

Коли перед вами поставили страву, не їжте її очима, ніби вперше її побачили.

Не поспішайте! Не їжте занадто швидко. Це некультурно і некорисно для вашого шлунка.

Не розмовляйте, коли в роті багато їжі.

Коли п'єте каву чи чай, не залишайте ложки в чашці.

Увічливий спосіб відмовитися від їжі сказати: «Ні, дякую!». Не кажіть: «Я таке не їм!». Не підіймайте шуму, показуючи, що ви не хочете цього.

І, зрештою, не забувайте дякувати за кожную послугу чи допомогу: «Спасибі. Було дуже смачно!»

!!! У ресторані протягом та після прийому їжі столові прилади кладуть відповідно невербальному спілкуванню з офіціантом.

Завдання 14. Дайте відповіді на питання «Так» чи «Ні».

1. Не існує жодних правил поведінки за столом.
2. Неввічливо привертати до себе увагу.
3. Увічливий спосіб відмовитись від їжі – сказати: «Дякую, я таке не їм».

4. Неохайно їсти – некрасиво.
5. Некультурно пити, якщо рот напханий їжею.
6. Корисно для шлунка їсти швидко.
7. Під час їжі потрібно шуміти.
8. За кожну послугу або допомогу дякують.

Завдання 15. *Складіть міні-діалоги.*

1. Ви сидите за обіднім столом. Вам потрібен перець. Як звернутися до сусіда?
2. Кава холодна. Попросіть офіціанта принести іншу.
3. Ви вже пообідали і збираєтесь вийти з кафе.
4. Вам не подобається страва, яку вам запропонували.

Завдання 16. *Прочитайте жартівливий діалог. Розкажіть про його учасників.
Чому вони сперечались?*

- Що? Знову картопля?
- Чому знову?
- Але вранці ми вже їли картоплю.
- Але не смажену, а варену.
- Але від того картопля не перестала бути картоплею!
- Не перестала. Ну той що?
- Як що? Я хочу м'яса!
- Любий, м'ясо робить людину агресивною.
- Що-що? Уперше чую.
- Але не востаннє. То ми будемо вечеряти?

Завдання 17. *Поговоримо.*

1. Що готують найчастіше у вашій родині?
2. У вас є улюблена страва? Ви вмієте готувати її, знаєте рецепт приготування цієї страви? Назвіть її інгредієнти.
3. Яку українську страву ви вже скуштували? Вона сподобалась вам?

Завдання 18. *Утворіть і запишіть словосполучення, звертаючи увагу на питання після дієслів.*

Насолодитися (*чим?*) – чорний напій; відволікати (*кого?*) – ченці (*від чого?*) – молитва; викликати (*що?*) – невдоволення; схилити (*до чого?*) – розмова; працювати (*до чого?/як?*) – до північ; пропонувати (*що?*) – торти (*до чого?*) – кава; зароджуватися (*де?*) – кав'ярні та цукерні; зварити (*що?*) – кава (*за чим?*) – традиційний рецепт.

Завдання 19. *Доберіть синоніми до слів.*

Бесіда, сорт, клієнт, запорука, атрибут, мешканці, солодоці, домішки.

Завдання 20. Прочитайте. Значення нових слів з'ясуйте за словником.

Напій, зерно(а), запах, рецепт, смак, товар, рецепт, пиріг, струдель (штрудель), любитель, невдоволення, цукерня, кондитерська;
заможний = багатий, гіркий, терпкий, зварений, кавовий, мистецький;
з'являтися, смакувати, забороняти, обговорювати, насолоджуватися, відбуватися.

Завдання 21. Прочитайте текст. Знайдіть відповідь на питання, чому Львів називають кавовою столицею?

Кава у Львові

Історія кави по-львівськи починається наприкінці 18-го століття, коли у місті почали з'являтися перші кав'ярні. Спочатку лише заможні мешканці Львова могли скуштувати і насолодитися чорним напоєм із гірких кавових зерен.

Були часи, коли каву забороняли, бо вважали, що вона відволікає ченців від молитви, а у мешканців міста викликає невдоволення і схиляє до розмов про політику.

Сучасна кав'ярня – традиційне місце відпочинку львів'ян. Кав'ярня і терпкий запах кави є невід'ємними атрибутами міста. Майже при кожній зустрічі ви почуєте вже традиційну фразу: «Ну що, йдемо на каву?». Саме у кав'ярні вирішують будь-які справи, обговорюють проблеми і плани, тут знайомляться, сюди ходять на побачення і просто поговорити. Нині кава є запорукою гарного настрою, веселого товариства або тихої бесіди.

У Львові багато кав'ярень невеликих за площею, із власним неповторним стилем і духом. Тут відбуваються мистецькі зустрічі, концерти, вистави та виставки. Найстарішою кав'ярнею в центрі міста є «Віденська кав'ярня».

Зазвичай кав'ярні відчиняються об 11 ранку і працюють до півночі, до останнього клієнта або й цілодобово.

Не можна не згадати і про цукерні. Традиції кавування зароджувалися саме тут. У цих кондитерських до кави пропонували свіжі домашні торти, пироги, штрудлі, тістечка, а до них – чай на травах і, звісно ж, каву.

Львів називають кавовою столицею України. Щовесни в місті відбувається свято-фестиваль «На каву до Львова». Любителі цього напою можуть скуштувати найрізноманітніші сорти кави, звареної за традиційними львівськими рецептами (із медом, лимоном, ваніллю, вершками тощо). До кави вам запропонують свіжі тістечка, торти, штрудлі, різноманітні солодощі.

ЦІКАВЕ ПРО КАВУ

- Кава містить 1200 хімічних компонентів, близько 800 із них – ароматні домішки, які надають смак цьому напою.
- Кава – другий товар за обсягом торгівлі після нафти.
- Одна чашка кави покращує увагу, пам'ять та настрій.
- Східна мудрість каже: справжня кава повинна бути чорною, як ніч, і міцною, як дружба.

Завдання 22. Дайте відповіді на питання.

1. Коли почалася історія львівської кави?
2. Хто міг дозволити собі пити каву у 18 столітті? Як ви думаєте, чому?
3. Що таке сучасна львівська кав'ярня?
4. Яке місце в житті львів'ян займає кав'ярня?
5. Коли і як проводиться фестиваль кави у Львові?
6. У вашому рідному місті багато кав'ярень? Ви часто ходите на каву?

Завдання для самостійної роботи

Завдання 26. Прочитайте текст. Знайдіть відповідь на питання, як харчувалися українці.

Їжа та харчування українців

Важливим фактором культури народу є їжа. В Україні (за часом вживання та престижністю) її поділяли на щоденну та святкову. У щоденному харчуванні переважали хліб, вироби з тіста, варені страви з борошна (вареники, галушки та інші), різні каші. На столах українців були овочі та боби – капуста, горох, квасоля. Та найбільше вживали картоплю. Її варили, пекли, готували деруни. Однією з найпоширеніших страв був борщ, який готували із буряка, картоплі, моркви, капусти, грибів. Поширеними були молочні продукти, сало, м'ясо – у заможних сім'ях. На зиму українці солили огірки, помідори, капусту, сушили гриби та фрукти (яблука, груші, сливи).

До релігійних свят готували святкову їжу. Наприклад, перед Різдвом, на Святвечір готували 12 пісних страв.

Основною стравою Святого вечора є кутя – варена пшениця з маком, медом та горіхами. Вона символізувала родючість та достаток. Із куштування куті починався Святвечір.

Узвар – друга обов'язкова страва на Святвечір. Узвар готують із сушених яблук, груш, слив, потім наливають у глиняний посуд. Зазвичай усі святкові страви кладуть у керамічний посуд, який зберігають спеціально для цієї нагоди.

Спеціальні страви готують і під час посту, який триває 7 тижнів. Заборонялося їсти м'ясо, молочні продукти, яйця. Основними стравами цього періоду був пісний борщ, гриби, капуста, картопля, огірки, каші. На Великдень пекли спеціальний хліб – паски. Господині дивилися, щоб паска не потріскалась, тоді всі члени сім'ї будуть здорові. Багато традиційних страв готують і нині: борщ, каша, вареники, холодець та інші.

Завдання 27. Прочитайте текст ще раз. Знайдіть відповідь на питання.

1. Які страви переважали у щоденному харчуванні українців?
2. Назвіть найпоширенішу українську страву. Із чого її готують?

3. Чим харчувалися українці взимку?
4. Розкажіть про святкові різдвяні страви.
5. Які продукти заборонялось вживати під час посту?
6. Який хліб пекли в Україні на Великдень?
7. Чи готують традиційні страви зараз?

Завдання 23. Утворіть і запишіть словосполучення.

Готувати (що? з чого?)	–	страви, овочі
Поділяти (за чим?)	–	час вживання
Переважати (у чому?)	–	щоденне харчування
Починати (з чого?)	–	куштування
Класти (куди?)	–	глиняний посуд
Зберігати (для чого?)	–	нагода

Завдання 28. Напишіть невеликий твір про традиційні страви вашої країни.
Або підготуйте усну розповідь із ілюстраціями та описом національних страв вашої країни.

Лексичний матеріал

Іменник:	Noun:	Іменник:	Noun:
апетит	appetite	обслуговування	service, maintance
вечеря	supper	харчування	nourishment
кав'ярня	café, cafeteria	закуска	mainly cold meat or fish
їдальня	canteen	салат	salad
кухар	cook	страва	dish, course, meal
меню	menu	гарнір	side, dish
офіціант	waiter	десерт = солодке	something sweet or desert
обід	lunch, dinner	смак	taste
піднос	tray	напій	drink
сніданок	breakfast	перша страва (перше)	First course soup
рахунок	bill	друга страва (друге)	second course^ meat or fish with vegetables, pasta, uise, potatoes
чайові	tip		

Прикметник:	Adjective:	Прикметник:	Adjective:
вільний	free	гострий	sharp
дешевий	cheep	кислий	sour
дорогий	expensive	солоний	solt
дієтичний	dietic	тушкований	stewed
смачний	delicious, tasty	варений	cooked, boiled
гіркий	bitter	смажений	roast, grill, fry

<i>Дієслово:</i>	<i>Verb:</i>	<i>Дієслово:</i>	<i>Verb:</i>
відвідувати	to attend	куштувати	to taste
вибирати	to choose, to pick out	платити	to pay
відмовлятися	to refuse	радити	to advise
замовляти	to order, to reserve	харчуватися	to feel
запрошувати	to invite, to ask for	надавати перевагу	to prefer
смакувати	to be to one's taste	дотримуватися (дієти)	to keep (to)
накривати	to lay the table (the cloth)		

ЗДОРОВ'Я. СПОРТ

Завдання 1. Прочитайте текст. Назвіть основні ознаки здоров'я.

Здоров'я — це стан повного фізичного, душевного та соціального благополуччя, а не тільки відсутність хвороб і фізичних вад. Загалом, здоров'я можна визначити за певними ознаками.

Ознаки здоров'я:

- ✓ нормальна функція організму на всіх рівнях його організації
- ✓ здатність до повноцінного виконання соціальних функцій (робота, навчання)
- ✓ здатність організму пристосовуватися до мінливих умов існування (адаптація)
- ✓ відсутність хвороби, хворобливого стану
- ✓ повне фізичне, психологічне, розумове і соціальне благополуччя

Завдання 2. Як би ви пояснили, що таке здоров'я

- а) викладачу,
- б) студенту,
- в) молодшій сестрі або молодшому брату,
- г) гульвісі (той, хто любить гуляти, легковажно проводити час).

Завдання 3. Прочитайте інформацію та назвіть фактори, що впливають на здоров'я людини.

За даними академіка Ю.П. Лисицина, факторами, які визначають здоров'я, є:

- здоровий спосіб життя – 50-55%;
- екологічні фактори – 15-20%;
- спадковість – 15-20%;
- медицина – 10-15%.

Основні складові здорового способу життя:

- фізкультура (біг, ранкова зарядка, різноманітні види спорту тощо)
- здорове харчування;
- особиста гігієна; режим навчання та відпочинку;
- загартування;
- відсутність шкідливих звичок.

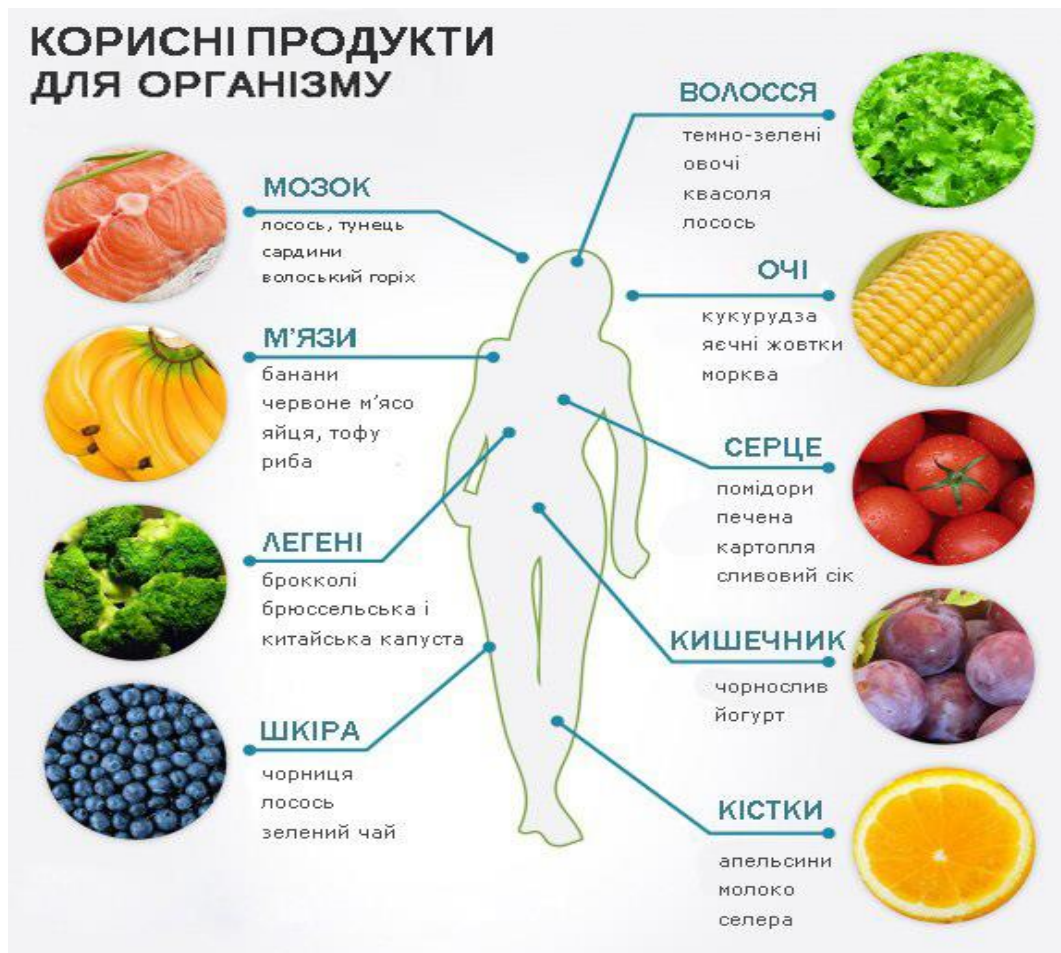
Завдання 4. Заповніть таблицю про здоровий спосіб життя.

Що є корисним, а що шкідливим для нашого організму.

корисно	шкідливо
загартовуватися	довго дивитися телевізор

Завдання 5. Користуючись схемою, розкажіть про корисний вплив продуктів на організм людини. Використовуйте подані конструкції.

До раціону харчування варто включити
 Для ... корисно вживати
 Щоб мати гарне ... , рекомендують їсти
 Для покращення ... потрібно вживати
 ... вважають незамінним продуктом для здоров'я
 Регулярне вживання ... попередить захворювання
 Якщо турбують проблеми з ... , необхідно у харчування додати

Завдання 6. А. Прочитайте діалог.

- Привіт, Сергію! Як життя?
- Привіт! Радий тебе бачити. Все чудово, а як ти?
- Є до тебе **справа на мільйон**. У коледжі мені дали завдання підготувати доповідь про здоровий спосіб життя. Ти ж лікар і добре знаєш, що добре для здоров'я. Допоможи, будь ласка.
- Павле, я ще не лікар, а тільки вчуся. Як правильно жити – це відомо і тобі. От ти куриш?
- Так.
- Це погано. Бернард Шоу казав, що «Сигарета – це паличка, на одному кінці якої вогник, на іншому дурень».
- Ха-ха. Оце вже цікаво.
- А спортом ти займаєшся?
- Інколи з друзями ганяємо у футбол.
- Це вже щось корисне. Розумієш, коли ти проаналізуєш спосіб свого життя і прорахуєш ймовірне майбутнє стану свого організму, тоді зрозумієш, що робиш не так.
- Слухай, це вже якась математика, а не валеологія.
- О, якщо ти знаєш про валеологію, то зможеш написати доповідь сам. Іди працюй. Розумова активність приносить лише користь. Принеси доповідь, коли напишеш. Можливо, я щось підкажу.

– Дякую і на цьому. Я обов'язково прийду.

ВАЛЕОЛОГІЯ – це наука про формування, збереження, зміцнення, відновлення та передачу здоров'я за допомогою не медикаментозних, а природних засобів.

Б. Допоможіть Павлу написати цікаву доповідь про здоровий спосіб життя.

Завдання 7. А. Якщо ви дбаєте про свій організм, то прочитаєте цю пам'ятку дуже уважно. Знайдіть граматичні помилки у тексті та відредагуйте його.

Щоб бути здоровим дотримуйтесь таких правил:

- * Не економте час за рахунок сон.
- * Прокинувшись, відчиніть у вікні чи квартиру і провітрить кімнату.
- * Щоранку за будь-якої погоди робіть зарядку.
- * Почистіть зуби, прийміть душ, якщо є можливість – робіть холодна обтирання.
- * Поснідайте і лише після це йдіть до університету.
- * В університеті перед заняття провітруйте аудиторію.
- * Читаючи і пишучи – сидіть правильно, тримайте голову на відстані 35 см книги чи зошита.
- * Дбайте про чистоту голови, вух, ніг та руки.
- * Періодично мийтесь в лазні чи вдома. Обов'язково короткий стрижіть нігті.
- * Мийте руки після вбиральні та перед вживанням їжа.
- * В аудиторії та вдома знімайте верхній одяг та взуття.
- * Готуйте завданні після провітрювання кімнати або при відкритій квартирці.
- * Не читайте у ліжку. Кожні 35 хвилин робіть перерву.
- * Щодня проходьте не менше 3 км. Бажано робіть прогулянки серед природи (у лісі, саду, на квітучих луках чи в полі).
- * Ходіння, біг, стрибання із скакалкою, рухливі ігри, катання на велосипеді, ковзанах, лижах і взагалі активний відпочинок – наснажують здоров'ям.
- * Жодного день без фізичної праці. У праці – довголіття людини.
- * Перед сном почистіть одяг та взуття, приготуйте зошити і підручники, зробіть прогулянку на свіжому повітрі, почистіть зуби та прийма душ, провітрить кімнату; а якщо можете – спіть з відкритою квартиркою, а влітку – на подвір'ї, саду чи на балконі.

Б. Перерахуйте правила, яких ви дотримуетесь, а яких ні.

Завдання 8. Прочитайте цікаві факти про здоров'я.

ЦІКАВЕ ПРО ЗДОРОВ'Я

- ✓ Найпоширенішим неінфекційним захворюванням у світі є періодонтит (запалення кореневої оболонки зуба), яким страждає, наприклад, близько 80% американців. У Великобританії 13% населення втрачає усі зуби до 21 року.
- ✓ У деяких тропічних районах планети зараження гостриками (*Enterobius vermicularis*) досягає 100%.
- ✓ Найпоширенішим у світі заразним захворюванням є нежить, або звичайна застуда.
- ✓ Найбільш заразним захворюванням є легенева форма чуми, про що свідчить епідемія в Європі у 1347-1351 рр. Смертність досягала 99%.
- ✓ Зовсім недавно англійські вчені довели, що для того, щоб позбутися від хропіння потрібно співати перед сном. Справа в тому, що спів є своєрідною вправою голосових зв'язок, які зміцнюють м'язи м'якого піднебіння. Найчастіше людина хропить саме через те, що ці м'язи дуже слабкі. Щоб перестати хропити, достатньо просто співати вечорами, приблизно за годину до сну.
- ✓ Сидіння більше двох годин на день скорочує наше життя на два роки. Якщо ви працюєте за комп'ютером, намагайтесь періодично працювати стоячи.
- ✓ В Університеті Бригама Янга в Північній Кароліні було проведено 146 досліджень, у ході яких було встановлено, що люди, яким у житті не вистачає друзів і соціальної активності помирають раніше, ніж ті, у кого багато друзів. **Майте на увазі**, що друзі важливі і необхідні нам для здоров'я.

Завдання 9. А. Прочитайте діалог. Скажіть, чому Ольга захворіла.

- Алло, Олю, привіт! Це Максим.
- Привіт, Максиме.
- Що у тебе з голосом? Ти захворіла?
- Мабуть, що так. Я себе погано почуваю.
- А що тебе турбує?
- Слабкість, нежить, трохи кашляю. Температура теж є.
- Висока?
- 37,7.
- Ти зверталася до лікаря?
- Ні, ненавиджу лікарні. Там мені ще гірше стає.
- Олю, негайно йди до лікарні, або ж можеш викликати лікаря додому. **Не жартуй із здоров'ям.**
- Добре, викличу лікаря.
- Де ж ти застудилася?
- Думаю, заразилася в університеті. Багато одногрупників хворіє, але ходять на заняття. Мабуть, не хочуть відпрацьовувати у суботу.
- Не дбають про себе і про інших. Одужуй. Пий багато рідини і відпочивай.
- Дякую, Максиме, за турботу. Не запрошую у гості. Потім зустрінемося.
- Ще раз – одужуй. І обов'язково звернися до лікаря. Бувай здорова!

– Бувай!

Б. Складіть діалог між Ольгою і лікарем.

Завдання 10. Прочитайте текст про спорт і скажіть, який вид спорту найпопулярніший у вашій країні.

Спорт – це змагання за певними правилами та підготовка до цих змагань. Спорт – це життя. Існує справедливе латинське прислів'я: «У здоровому тілі – здоровий дух». Якщо ви хочете бути здоровим – займайтесь спортом. Спорт – один із засобів завжди бути у формі. Фізично пасивні люди старіють раніше, ніж ті, хто багато займається спортом. Якщо ви щоденно робите фіззарядку, то відчуваєте себе бадьорим, маєте гарну

поставу, що дає вам можливість почуватися добре.

Асоціація «Спорт для всіх» (TAFISA) оголосила перелік 20-ти найпопулярніших і наймасовіших видів спорту у світі. Це дослідження TAFISA провела у 200 країнах. До переліку не включили інтелектуальні види спорту на кшталт шахів і бриджу.

Найпопулярніші та наймасовіші види спорту у світі

Вид спорту

1 Легка атлетика (ходьба, біг)	9,60%
2 Футбол	8,40%
3 Плавання (в тому числі дайвінг)	8,10%
4 Йога	7,40%
5 Велосипедний спорт	6,40%
6 Баскетбол	5,70%
7 Волейбол (в тому числі пляжний)	5,40%
8 Хокей	10,5%
9 Теніс	4,90%
10 Бодібілдинг	4,70%
11 Гольф	4,50%
12 Спортивні танці	3,80%
13 Лижний спорт	3,40%
14 Єдиноборства (вільна, греко-римська боротьба, бокс, дзюдо, ушу, карате, дзюдзюцу)	3,40%
15 Настільний теніс	3,10%
16 Спортивне орієнтування (туризм)	3,00%
17 Національні види спорту	2,70%
18 Скелелазіння	2,60%
19 Ролер-спорт	2,00%

Завдання 11. Складіть словосполучення. За необхідністю вживайте прийменники.

Займатися (чим? де? з ким?) фітнес, спортзал, тренер

Плавати (де?) басейн

Грати (у що? де?) футбол, стадіон

Кататися (на чому?) лижі

Бігати (де?) парк

Робити (що?) зарядка

Вболівати (за кого? за що?) баскетбольна команда

Ходити (куди?) танці

Крутити (що?) хулахуп

Тренуватися (як?) регулярно

Завдання 12. Давайте поговоримо.

1. Як ви ставитесь до спорту?
2. Яким видом спорту ви займаєтесь?
3. Чи брали ви коли-небудь участь у спортивних змаганнях?
4. Де можна займатися спортом?
5. Який вид спорту найпопулярніший серед ваших друзів?
6. Яких відомих спортсменів ви знаєте?
7. Спорт може бути шкідливим для здоров'я?
8. Чи потрібні в університеті заняття фізкультури?

Завдання 13. З'ясуйте, про який вид спорту йдеться.

1. У цю гру грають м'ячем на прямокутному трав'яному полі (іноді траву замінюють штучним покриттям) з воротами на двох протилежних сторонах поля.
2. Різновид спорту, кулачний бій у рукавичках між двома спортсменами, у якому удари завдаються лише у верхню половину тіла спереду та збоку.
3. Гра на спеціальній дошці, що поділена на 64 світлі і темні клітини (поля), між 16 світлими (білими) і 16 темними (чорними) фігурами за встановленими для них правилами пересування.
4. Спортивна командна гра з м'ячем, який закидають руками в кільце із сіткою (кошик) закріплене на щиті на висоті 3 метри 05 сантиметрів (10 футів) над майданчиком.
5. Вид спорту, у якому грає двоє гравців один проти одного, або дві команди по два гравці в кожній, команда проти команди, на майданчику – корті, поділеному навпіл поперечною сіткою.

Завдання для самостійної роботи

Завдання 14. А. *Ознайомтесь з інформацією про український бойовий гопак.*

Гопак – національний український танець. Танцюють гопак в українських національних костюмах. Танець танцюють енергійно, основними рухами танцю є танець навприсядки, пробіжки, широкі, високі стрибки зі помахами ногами. Іноді в танці використовуються бойові шаблі українських козаків. Бойовий гопак – українське бойове мистецтво, засіб духовної та тілесної підготовки, що засноване на прадавніх воїнських традиціях запорозького козацтва. Українське бойове мистецтво нічим не поступається карате, ушу чи іншим відомим єдиноборствам.

Шлях Лицаря у бойовому гопаку – це шлях боротьби із силами Зла і Темряви, це шлях служіння своєму народові. Ким би не став гопаківець у житті, завжди і всюди його призначення – прославляти і захищати своє рідне; його найвища мета – збудувати і зміцнити українську державу або загинути у боротьбі за неї.

Початковий ступінь оволодіння бойовим гопаком не вимагає надзвичайних зусиль. Духовна основа бойового мистецтва – любов до Бога та України. Замість медитації на заняттях – молитва та козацькі пісні. Жодне тренування не обходиться без жартів та ігрових форм навчання, не залишаючи часу на лінощі. Крім звичайних спортивних занять, гопаківці вивчають народні пісні, українські обряди, кожен має знати історію України. У пошані гопаківців – національний одяг. І не лише через патріотизм. Вишиванка, шаровари, пояс і чоботи – зручне для бою вбрання, адже шаровари приховують момент підготовки удару ногою.

Оздоровчий напрямок гопака має на меті: 1. Зацікавити людей у збереженні й покращенні власного здоров'я. 2. Дати учням знання про гігієну, харчування, правильний режим навантажень і відпочинку. 3. Пояснити способи швидкого та ефективного лікування найбільш розповсюджених хвороб, у тому числі й старовинними народними методами; 4. Навчити найефективнішим вправам зі зміцнення усіх систем організму.

Б. *Дайте відповіді на запитання до тексту.*

1. Що ви чули про українських козаків?
2. Чи бачили ви коли-небудь українські народні танці, зокрема гопак?
3. Для чого козаки навчалися бойовому гопаку?
4. Чому навчає сучасний бойовий гопак?
5. Як тренуються гопаківці?
6. Які оздоровчі завдання у навчанні бойовому гопаку?
7. Чи вам цікаво побачити традиційне українське бойове мистецтво?
8. Чи є у вашій країні щось подібне до бойового гопака?

Лексико-граматичний матеріал

Іменник:	Noun:	Іменник:	Noun:
благополуччя	well being	лицар	knight
вада	defect	пробіжка	run
гармонія	harmony	постава	posture
довголіття	longevity	обтирання	sponging-down
дослідження	a research	гігієна	hygiene
загартування	quenching	турбота	care
зарядка	physical exercise	туризм	tourism
здатність	ability	стрибок	jump
змагання	competition	харчування	nourishment
зусилля	effort	хропіння	snoring
лазня	bathhouse	чума	plague
лінощі	laziness		

Прикметник:	Adjective:	Прикметник:	Adjective:
бадьорий	cheerful	мінливий	changeable
бойовий	fighting	повноцінний	valuable, full
голосові (зв'язки)	vocal (cords)	шкідлива звичка	bad habit

Прислівник:	Adverb:	Прислівник:	Adverb:
навприсядки	squatting	на кшталт	like, such as

Дієслово:	Verb:	Дієслово:	Verb:
наснажувати <i>що? чим?</i>	to imbue, lade	поступатися <i>чим?</i>	to inferior to
провітрювати	to ventilate	стригти <i>що?</i>	to cut

Пілписано до друку « ____ » _____ 2017 р. Зак. № ____
 Формат 60x90 1/16 Умовн. арк.,2,1 Папір офсетний
 Тираж 50 прим.

Вінниця. Друкарня ВНМУ ім. М.І. Пирогова, Пирогова, 56